З А Т В Е Р Д Ж Е Н О
Директор Державного науково-методичного центру змісту культурно-мистецької освіти

_____ **М. М. Бриль**

«04» 10 2021 р.

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
ЗМІСТУ КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

«На небі місяць, зіроньки сяють»

українські пісні в обробках та перекладах
для фортепіано у 4 руки
для закладів початкової мистецької освіти

Київ – 2021

Укладачі:

Н. О. Оксюта — викладач по класу фортепіано Броварської міської дитячої музичної школи, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист

Л. М. Пантєлєєва — викладач по класу фортепіано Броварської міської дитячої музичної школи, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист

Рецензенти:

О. В. Марценківська — завідувач денного відділення, викладач циклової комісії «Загальне фортепіано» Київської муніципальної академії музики ім. Р. М. Глієра, спеціаліст вищої категорії, кандидат мистецтвознавства

Н. І. Волошинська — голова циклової комісії концертмейстерського класу та ансамблів, викладач Івано-Франківського фахового музичного коледжу імені Дениса Січинського, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист

Відповідальна за випуск А. Г. Полещук

Рекомендовано
на засіданні педагогічної ради
Броварської міської дитячої музичної школи
(протокол № 02 від 02 листопада 2020 р.)

© Оксюта Н. О., Пантєлєєва Л. М., 2021 р.
© Державний науково-методичний центр змісту культурно-мистецької освіти, 2021 р.

Від авторів

Ансамблева гра – важлива ланка початкової музичної освіти, яка посідає особливе місце у вихованні та розвитку майбутнього музиканта. Вона удосконалює музичний слух, пам'ять, ритм. Не кожна дитина може бути солістом, але гра в ансамблі допомагає їй розкрити талант артиста та дає змогу відчути себе виконавцем багатьох творів.

Заняття в ансамблі виховує такі необхідні якості, як взаєморозуміння, взаємоповага та відповідальність. Учні вчаться концентрувати свою увагу на ритмі, темпі, динаміці, разом долати труднощі, які виникають в процесі вивчення творів.

Як показує практика, діти, які грають в ансамблі, чистіше інтонують, вільно почуваються на сцені, вміють слухати не лише себе, а також свого партнера.

Важливим аспектом у роботі з ансамблем є підбір репертуару, який повинен бути зрозумілим та цікавим для дітей. Створюючи цю збірку, метою авторів було розширити репертуар для ансамблів, завдяки перекладам відомих українських пісень. Бо ми впевнені, що у формуванні музичних смаків учнів велику роль має залучення їх до народної творчості.

В збірку входять як наші переклади, так і переклади інших композиторів. Сподіваємось, що музичні твори сподобаються викладачам та їх учням.

Методичні рекомендації

До уваги викладачів початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів пропонується збірка, в яку увійшло 7 творів. Твори: «Дощик» в обробці С. Павлюченка, «На небі місяць, зіроньки сяють» в запису Т. Г. Тичини в обробці Г. Саська – рекомендовано до репертуару молодших класів.

«Якби мені черевики» та «Зібралися всі бурлаки» в обробці В. Демянишина, в перекладі для ансамблів Н. Оксюти та Л. Пантєлєєвої – рекомендовано для учнів середніх класів.

«Минає день, минає ніч» М. Мозгового, Г. Без’язичного, в перекладі для ансамблів Н. Оксюти та Л. Пантєлєєвої.; «Ой у гаю при Дунаю» А. Гориславця, переклад для ансамблів Н. Оксюти та Л. Пантєлєєвої.; «Чом ти не прийшов?» О. Саратського, переклад для ансамблів Н. Оксюти та Л. Пантєлєєвої – рекомендовано для учнів старших класів.

«Дощик» - п'єса веселого та грайливого характеру. Виконується в одному темпі, на одному «диханні». За допомогою п’єси треба намагатися навчити учнів образному мисленню, використовуючи різноманітні художні засоби.

«На небі місяць, зіроньки сяють» Характер твору мелодійний та задушевний. Бажано зробити звучання ніжним та наспівним. Для цього потрібно попрацювати над *legato*.

«Як би мені черевики» При роботі над цим твором необхідно звернути увагу учнів на танцювальний характер, який треба витримати протягом всієї п’єси, що виконується в достатньо швидкому темпі. Також потрібно звернути увагу на точний вступ після фермати та *ritenuto*.

«Зібралися всі бурлаки» П'єса має трьохчастинну форму. Треба звернути увагу учнів на зміну тональності в другій частині. Варто продумати послідовність та правильну побудову динамічного плану. Потрібно звернути увагу на точність відтворення фразування мелодії, співвідношення звуковидобування в обох партіях.

«Минає день, минає ніч» Почніть вивчення твору з розуміння настрою, характеру та художнього образу, приділіть увагу емоційній сфері. Велике значення має підбір зручної аплікатури та педалізації, яка буде активувати слуховий контроль.

«Ой у гаю при Дунаю» Твір має варіаційну форму, яка складається з різних по тональностях, темпах, фактурі, характеру та метро-ритмах варіацій. Головною метою при виконанні є: по перше - вміти чітко передавати характер окремо кожної варіації, а по друге – переключатись з характеру однієї варіації на іншу, при цьому намагатися зберегти єдність циклу.

«Чом ти не прийшов?» Перед початком роботи над цим твором треба знайомити дітей з джазовим стилем. П’єса цікава своїм синкопованим ритмом, досить складана у виконанні. Учні повинні витримати характерний джазовий ритм протягом всієї п’єси, яка виконується в достатньо швидкому темпі, при цьому почувати себе вільно за інструментом. Дуже ретельно попрацювати над аплікатурою та педаллю.

Також хочемо додати, що починаючи працювати над творами, які побудовано на українських народних піснях, бажано спочатку прослухати їх в різних виконаннях, щоб діти якнайкраще зрозуміли характер та зміст.

Дощик

Українська народна пісня
обробка С. Павлюченка

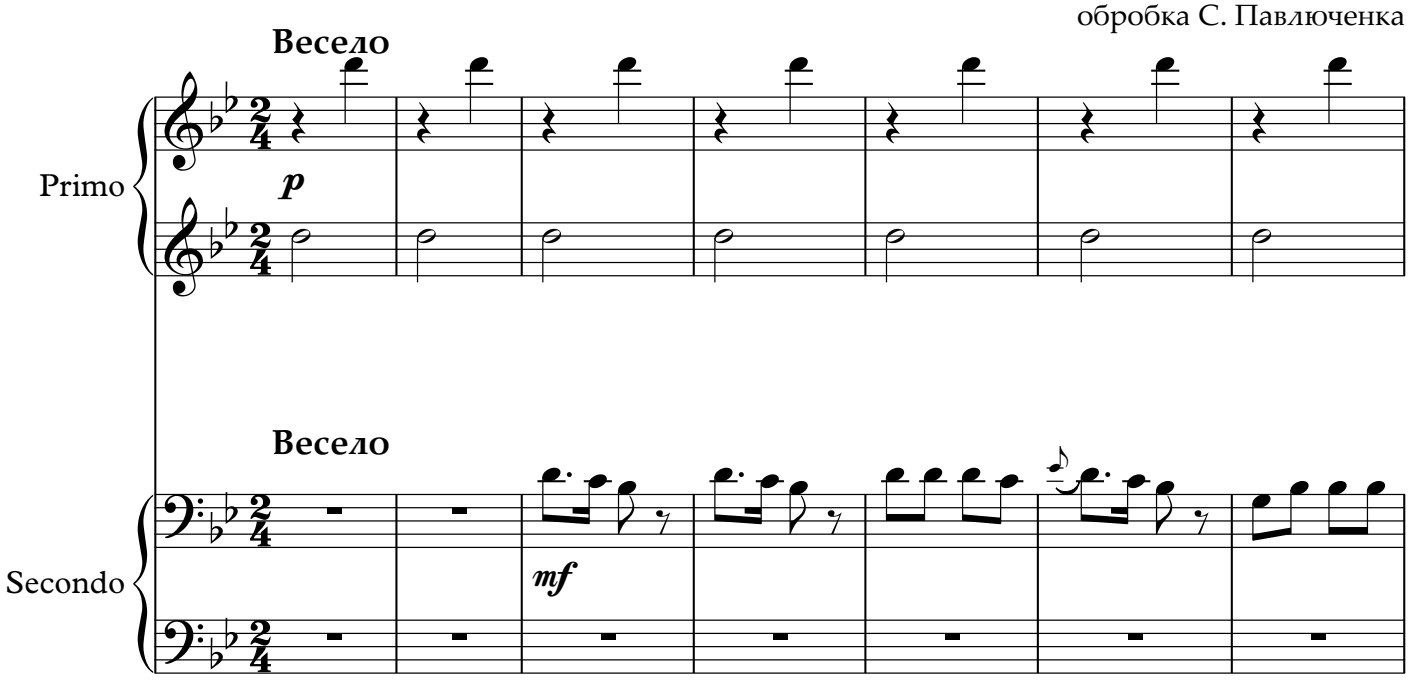

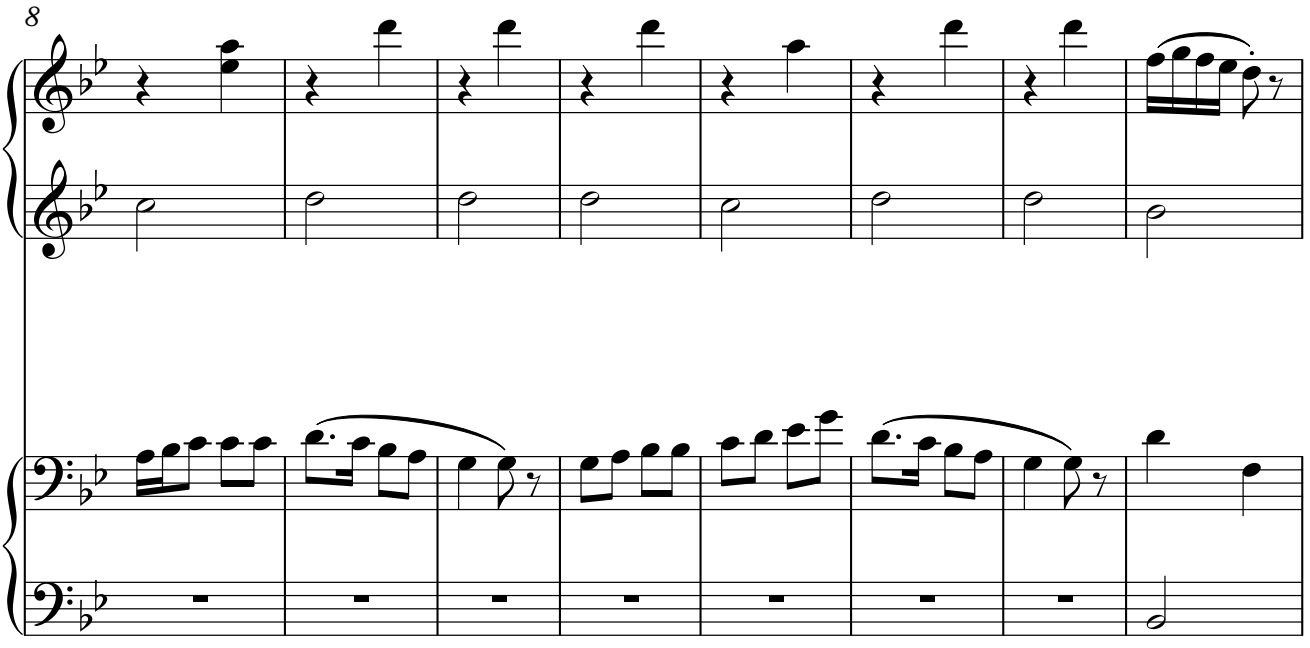

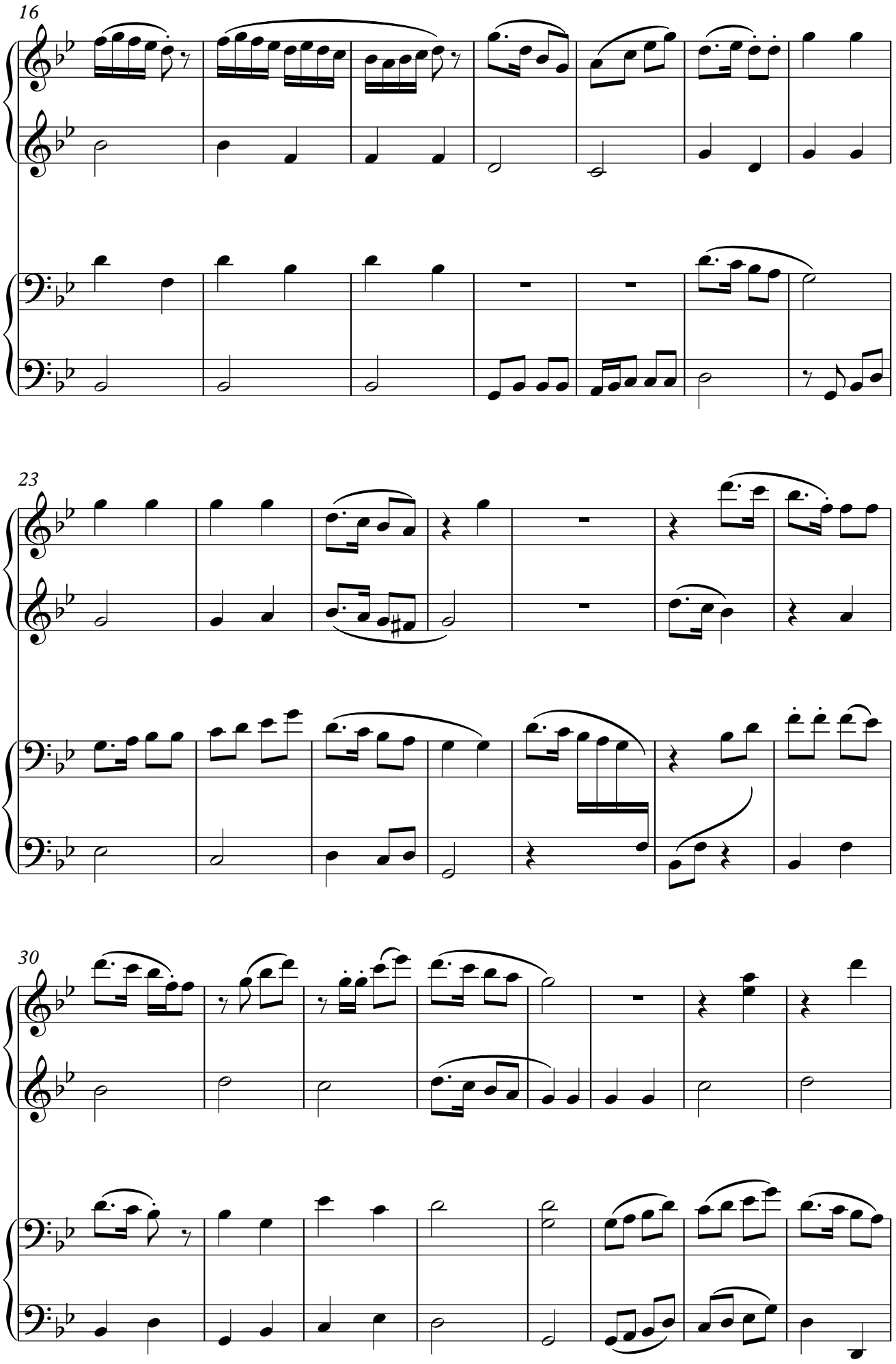
16
23
30

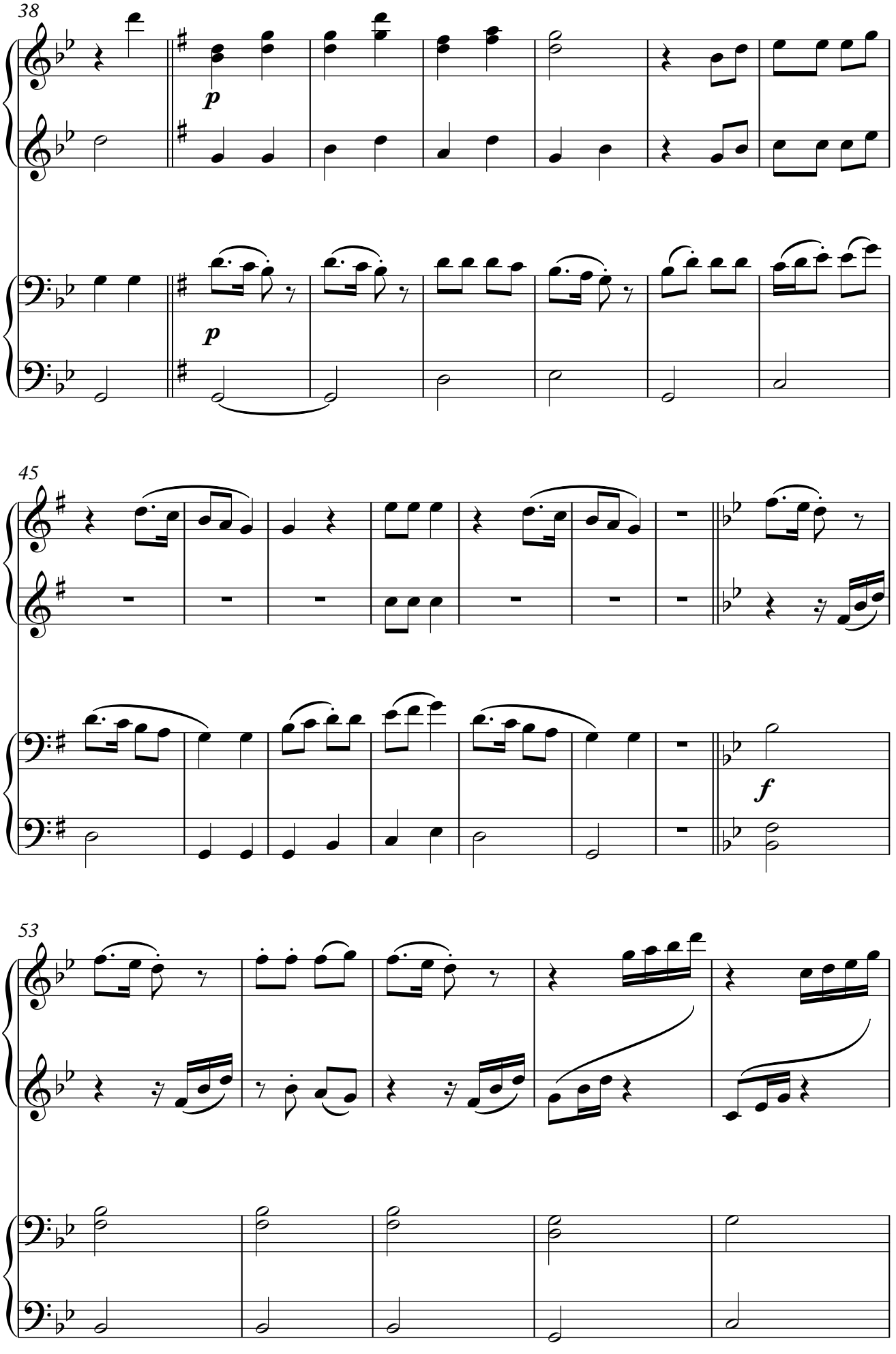
38
p
p
45
f
53

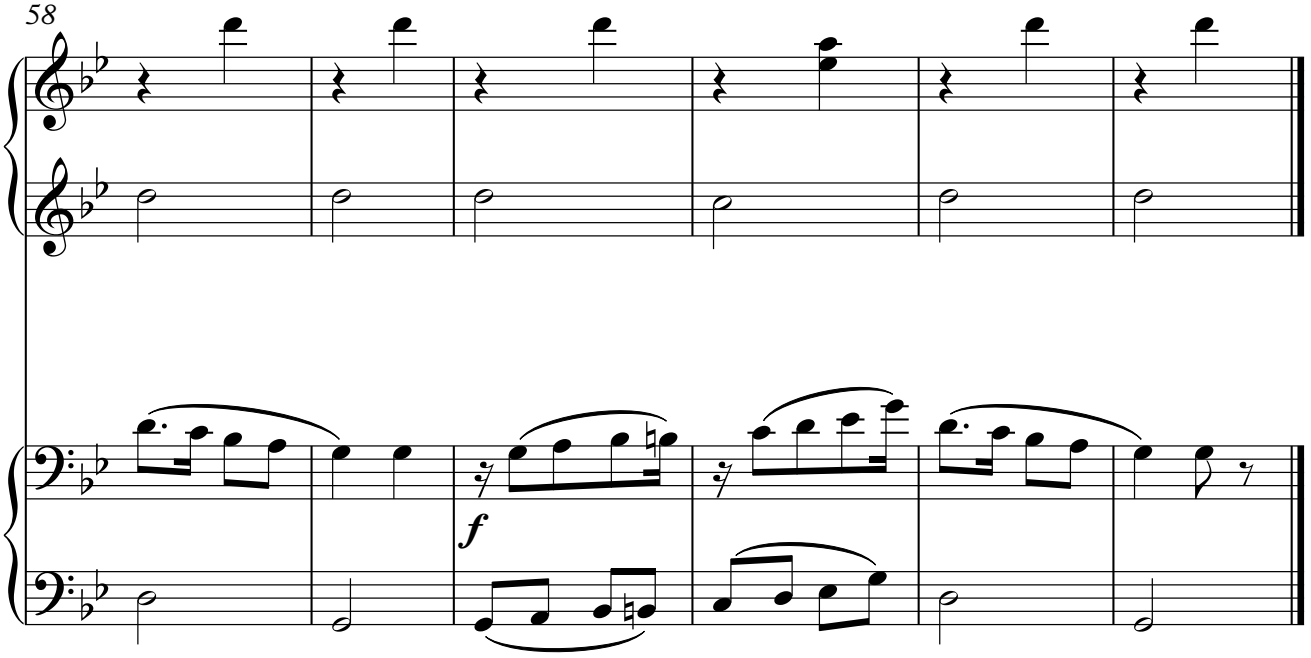

На небі місяць, зіроньки сяють

Українська народна пісня
в запису П.Г.Тичини
обробка для ансамблю Г.Сасько

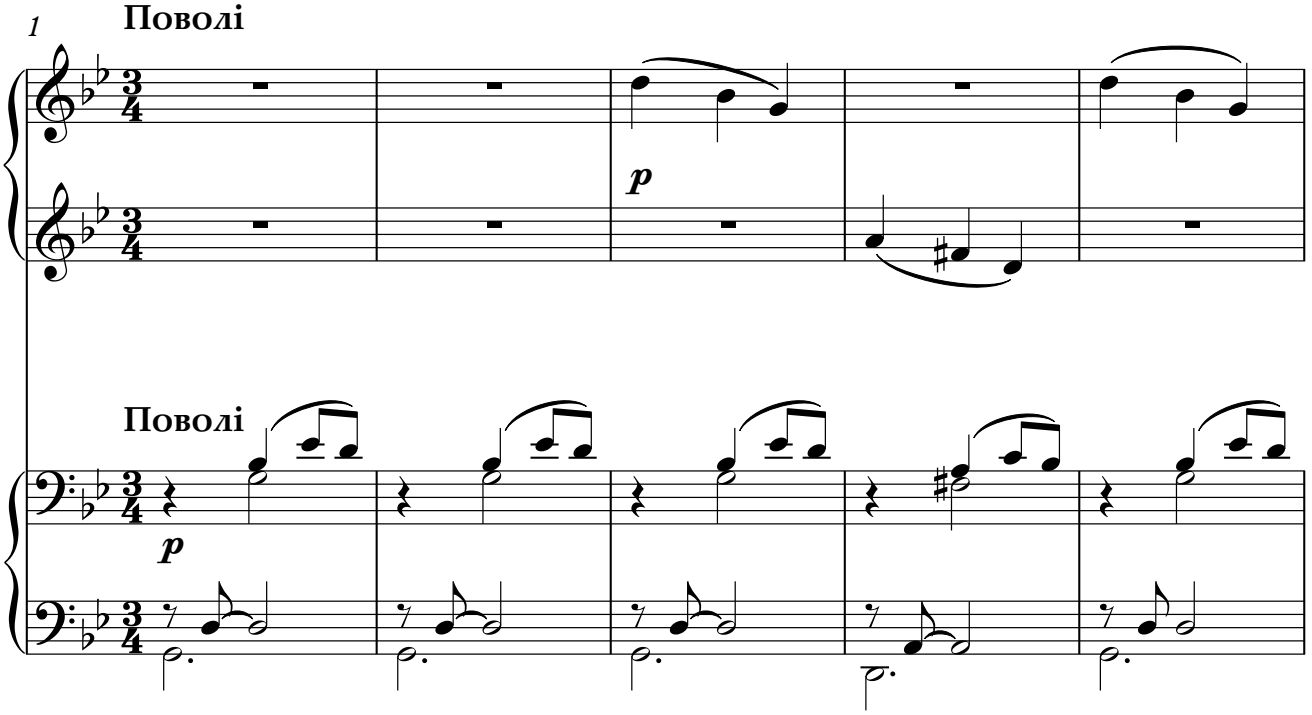

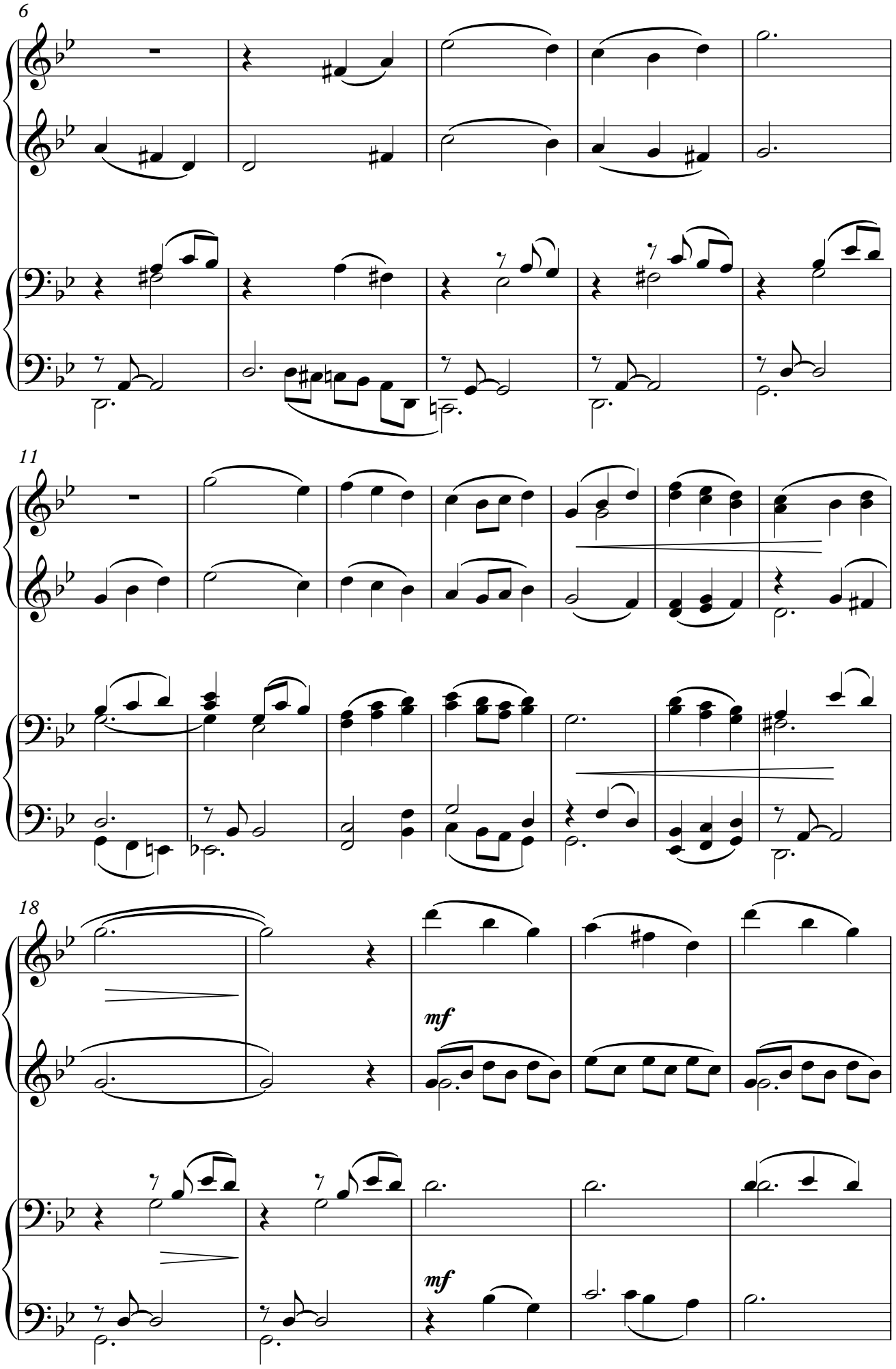
6
11
18
mf
mf

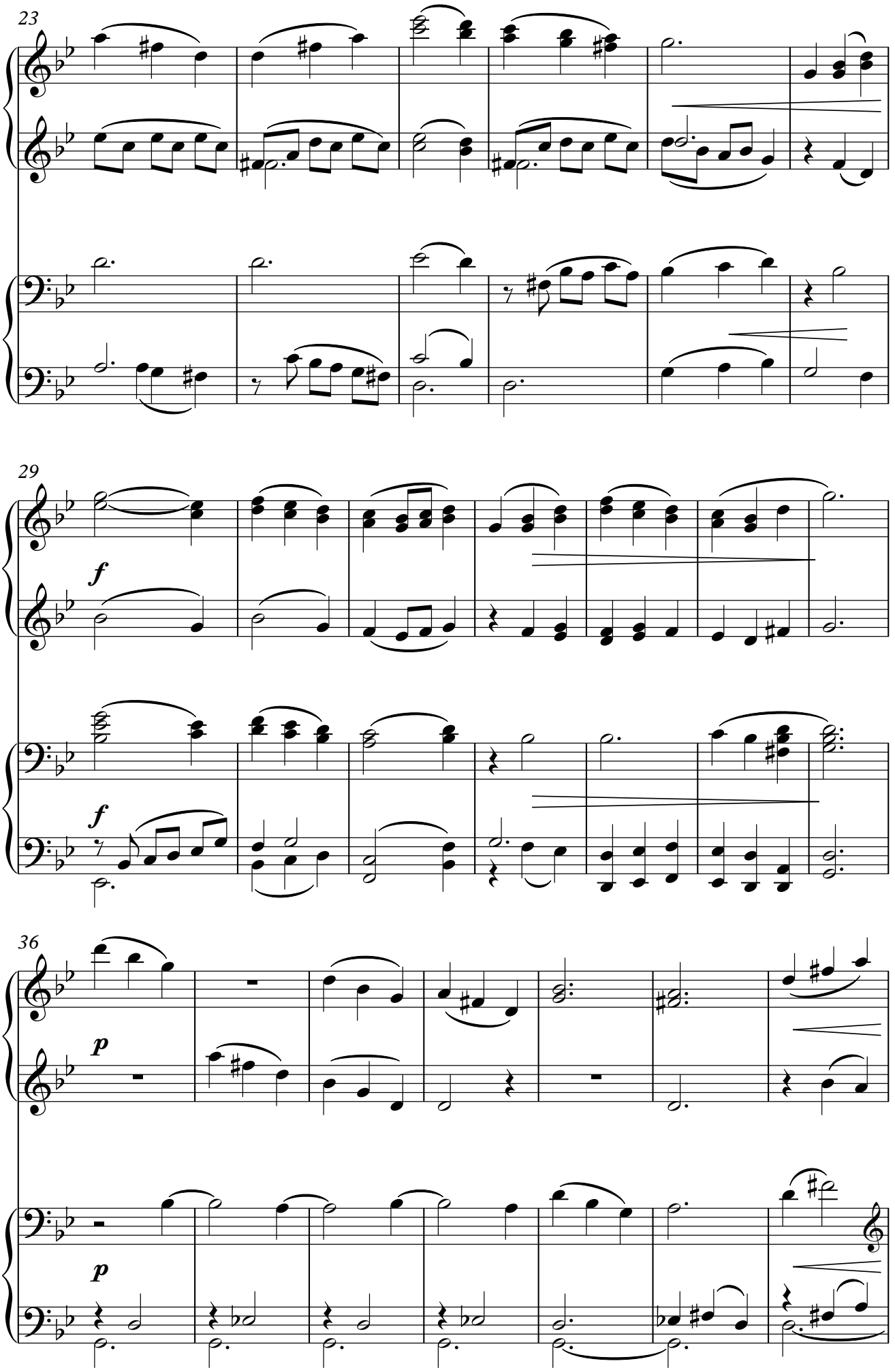
23
29
f
f
36
p
p

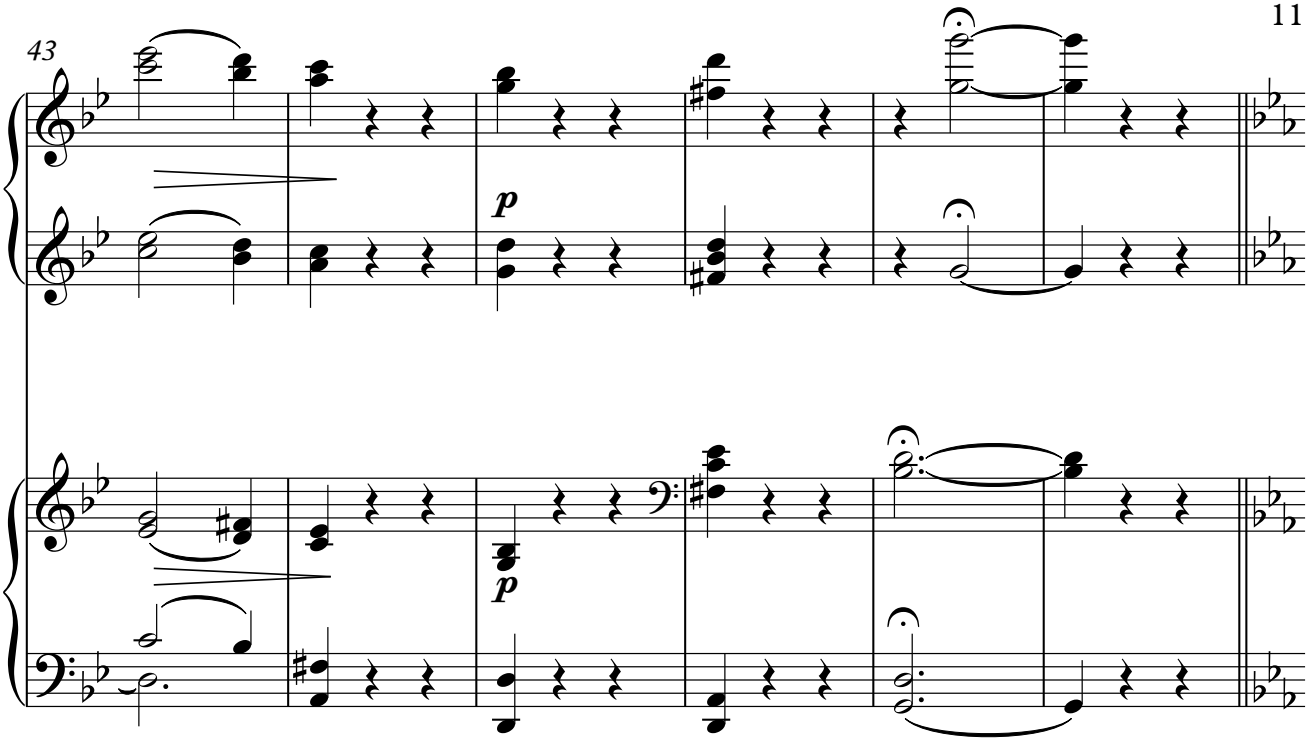

Якби мені черевички

Українська народна пісня
Обробка В. Демянишина
Переклад для ф-но в 4 руки
Оксюти Н.О. та Пантєлєєвої Л.М.

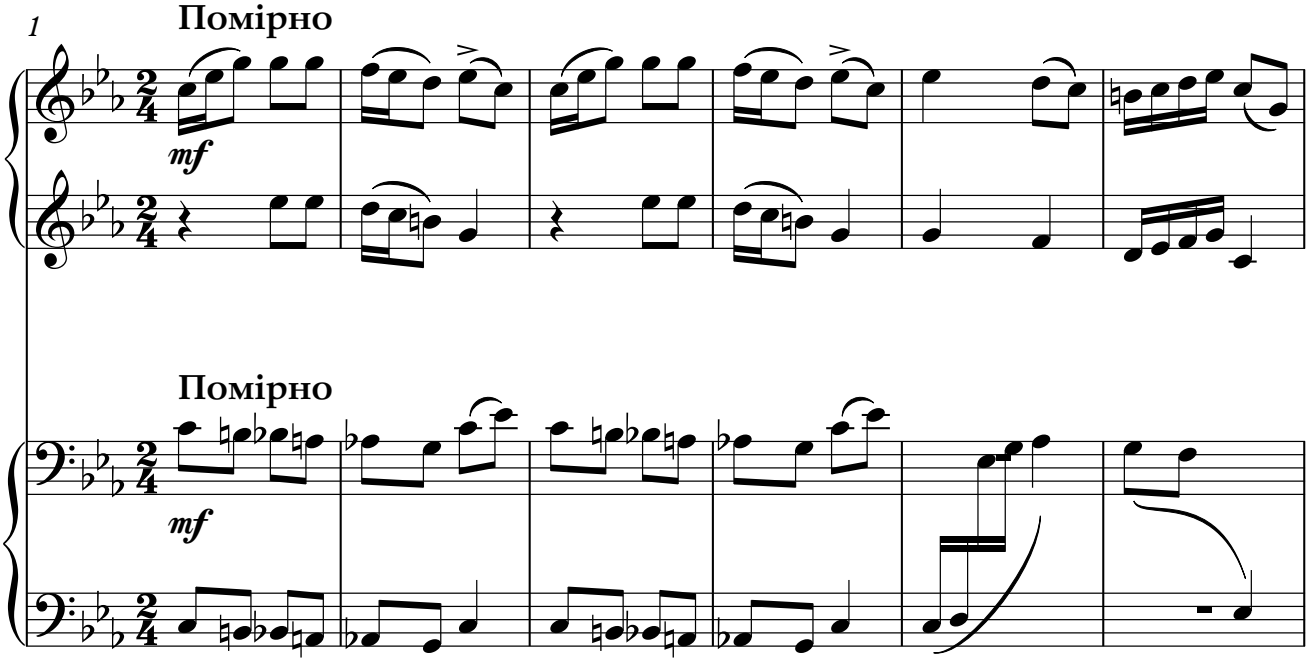

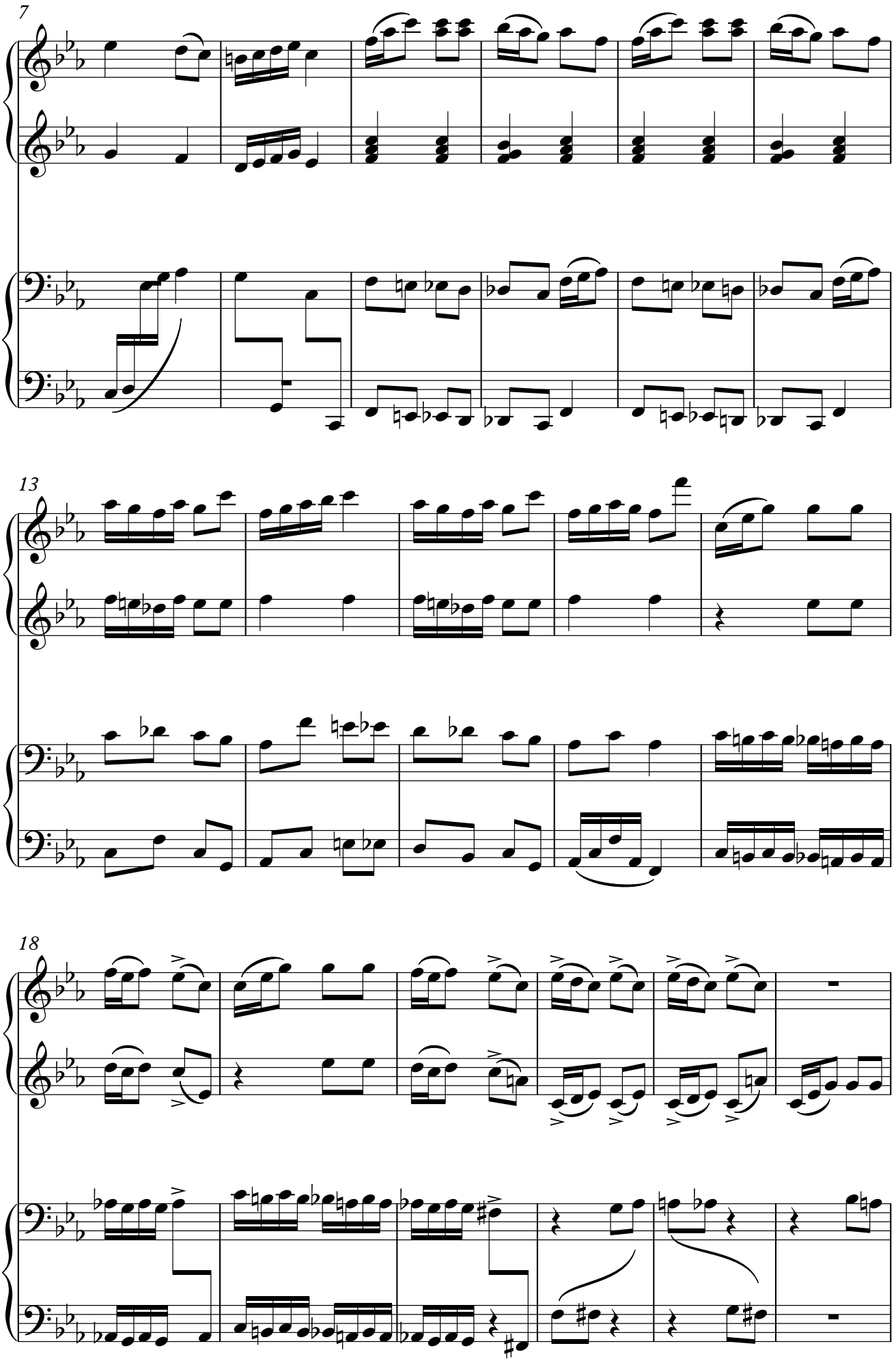
7
13
18

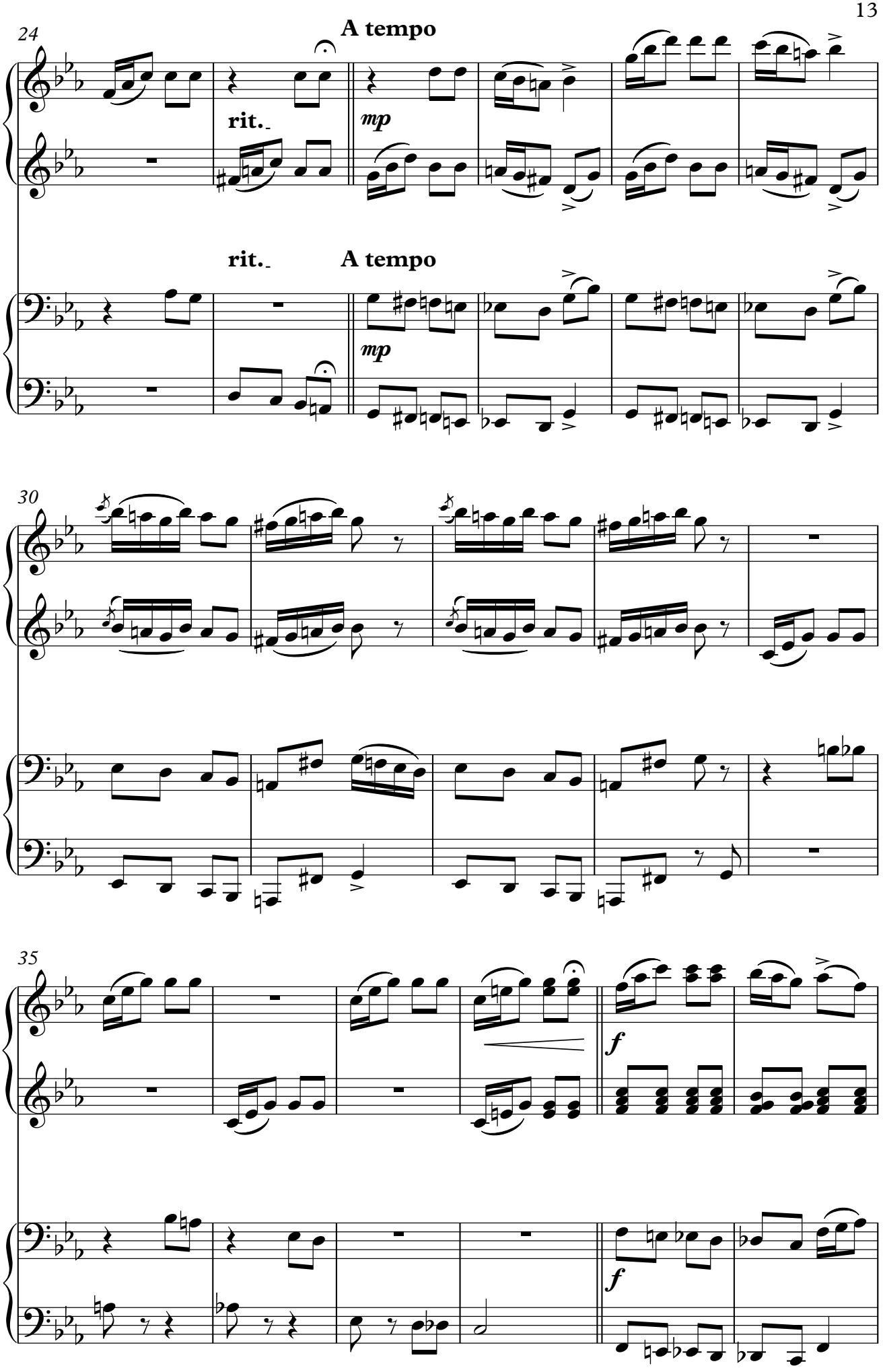
24
A tempo
rit.
mp
rit.
A tempo
mp
30
35
f
f

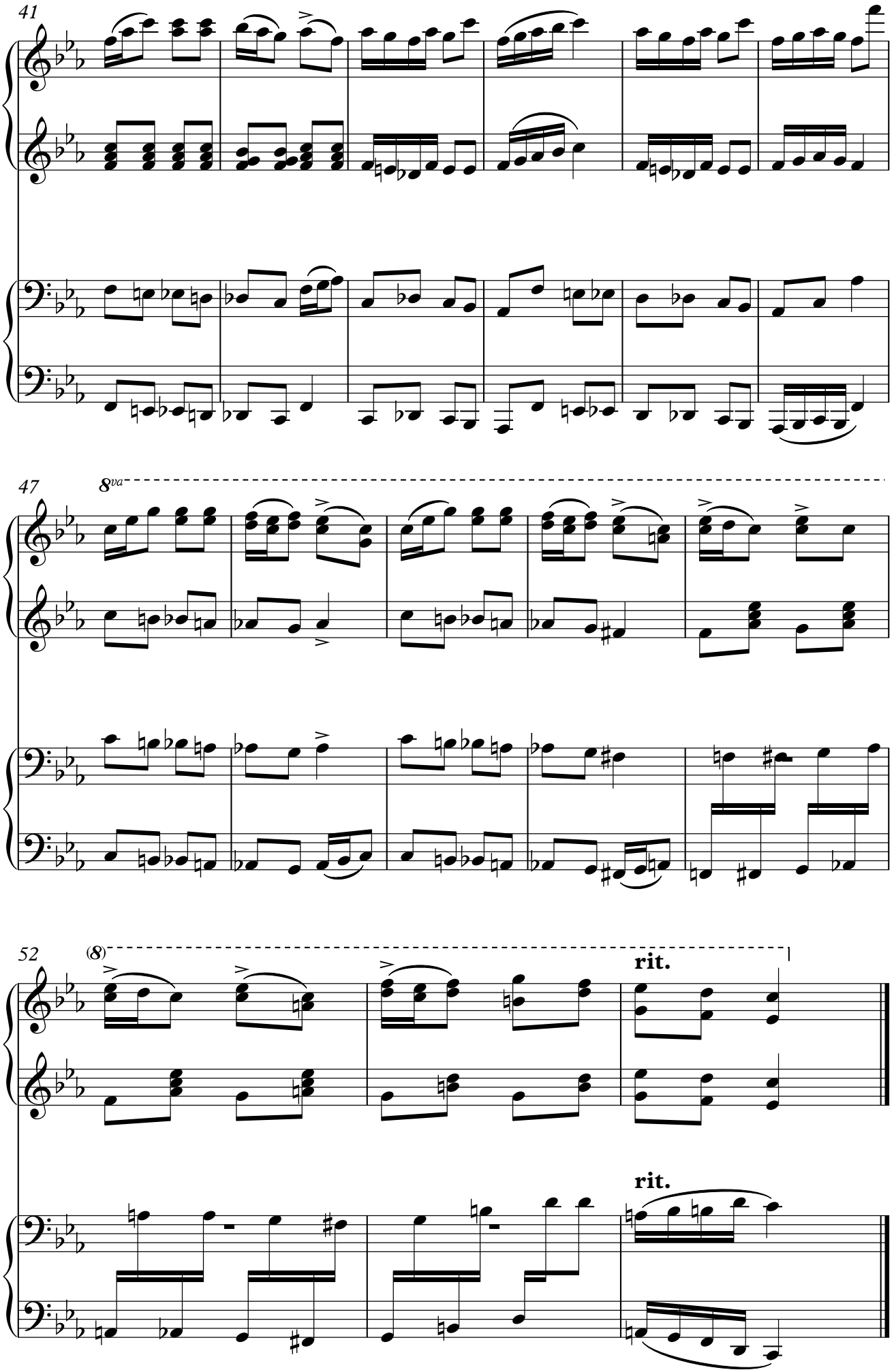
41
47
8va
52
(8)
rit.
rit.

Зібралися всі бурлаки

Українська народна пісня
Обробка В. Демянишина
Переклад для ф-но в 4 руки
Оксюти Н.О. та Пантєлєєвої Л.М.

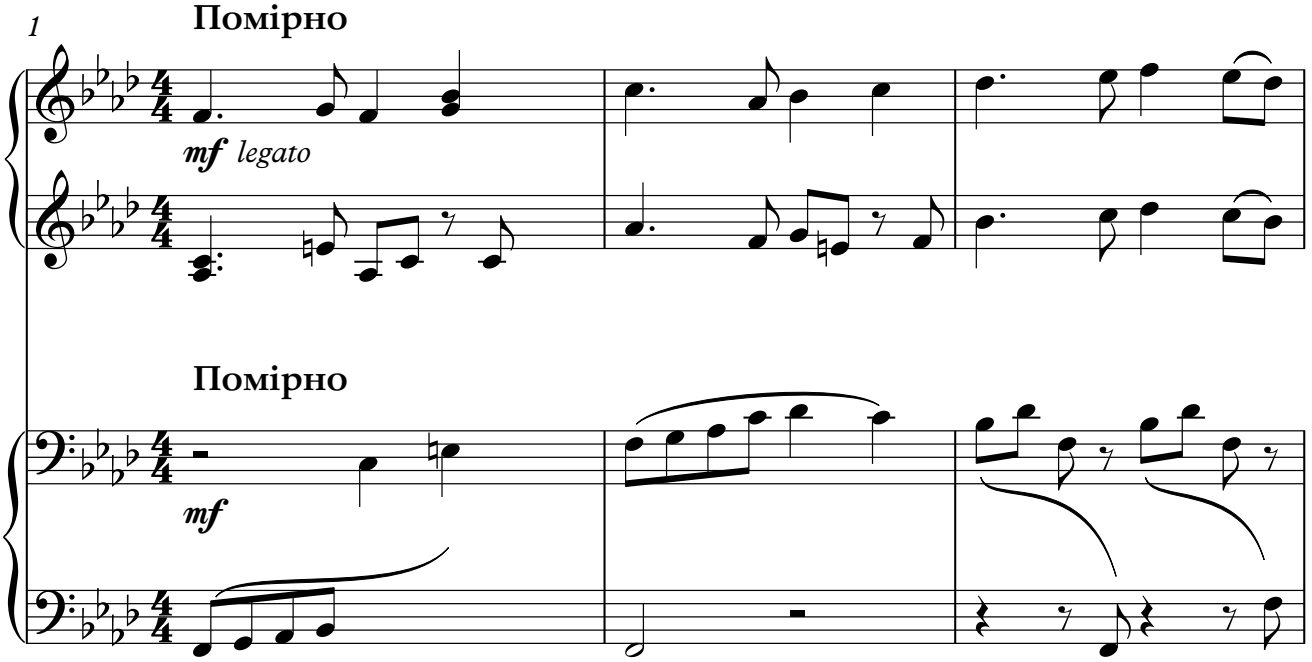

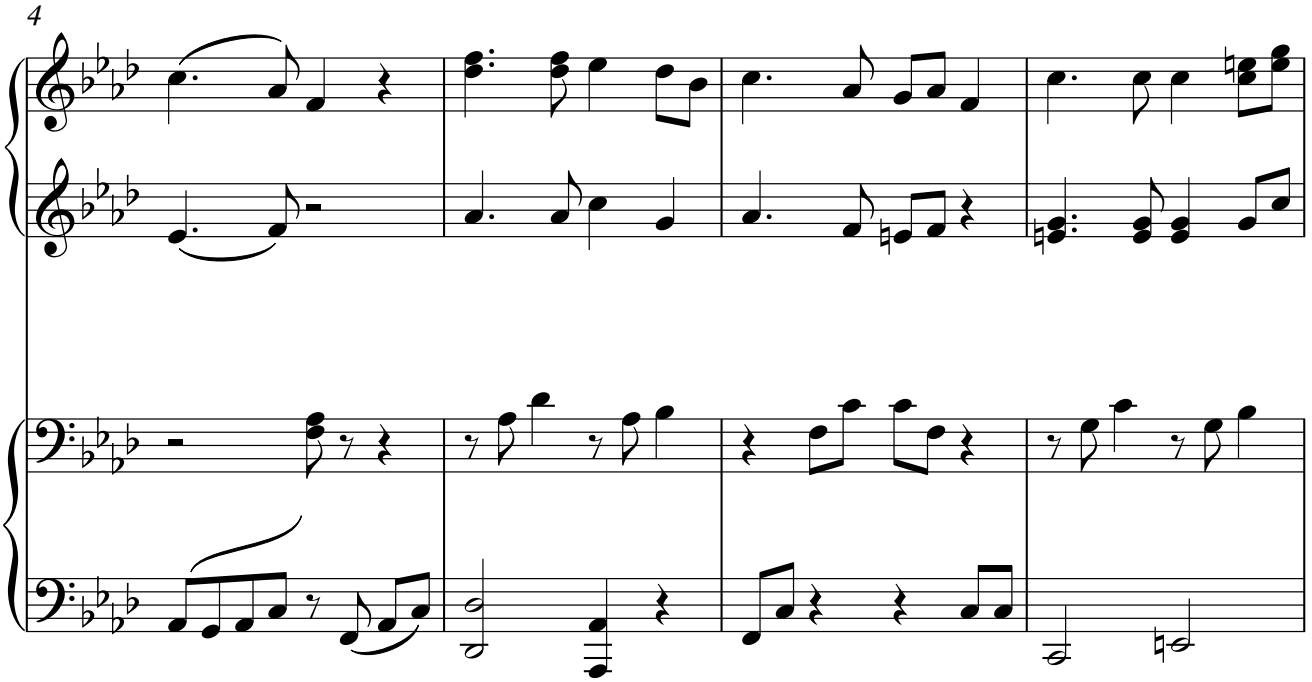

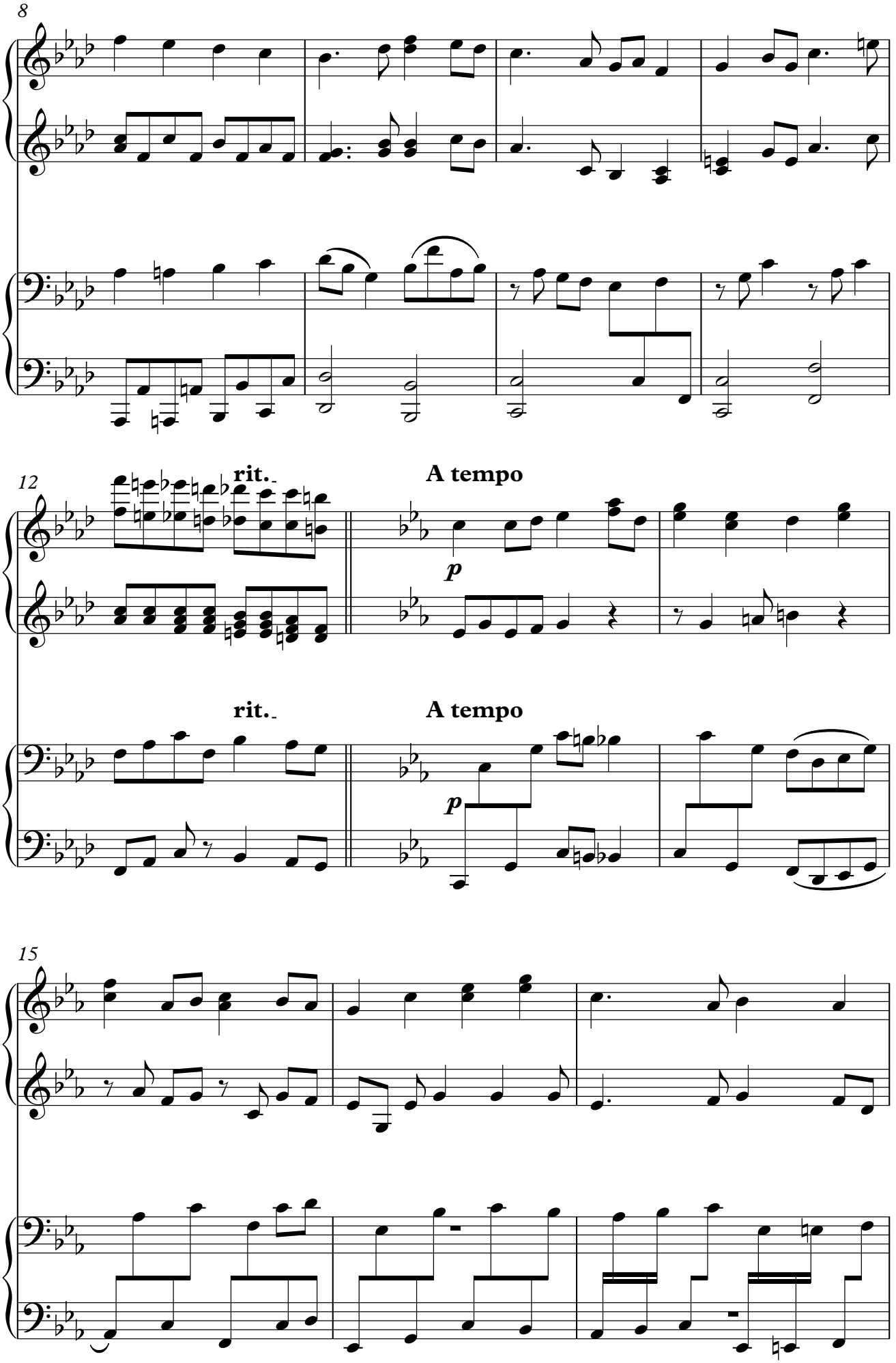
8
12
rit.
A tempo
p
rit.
A tempo
p
15

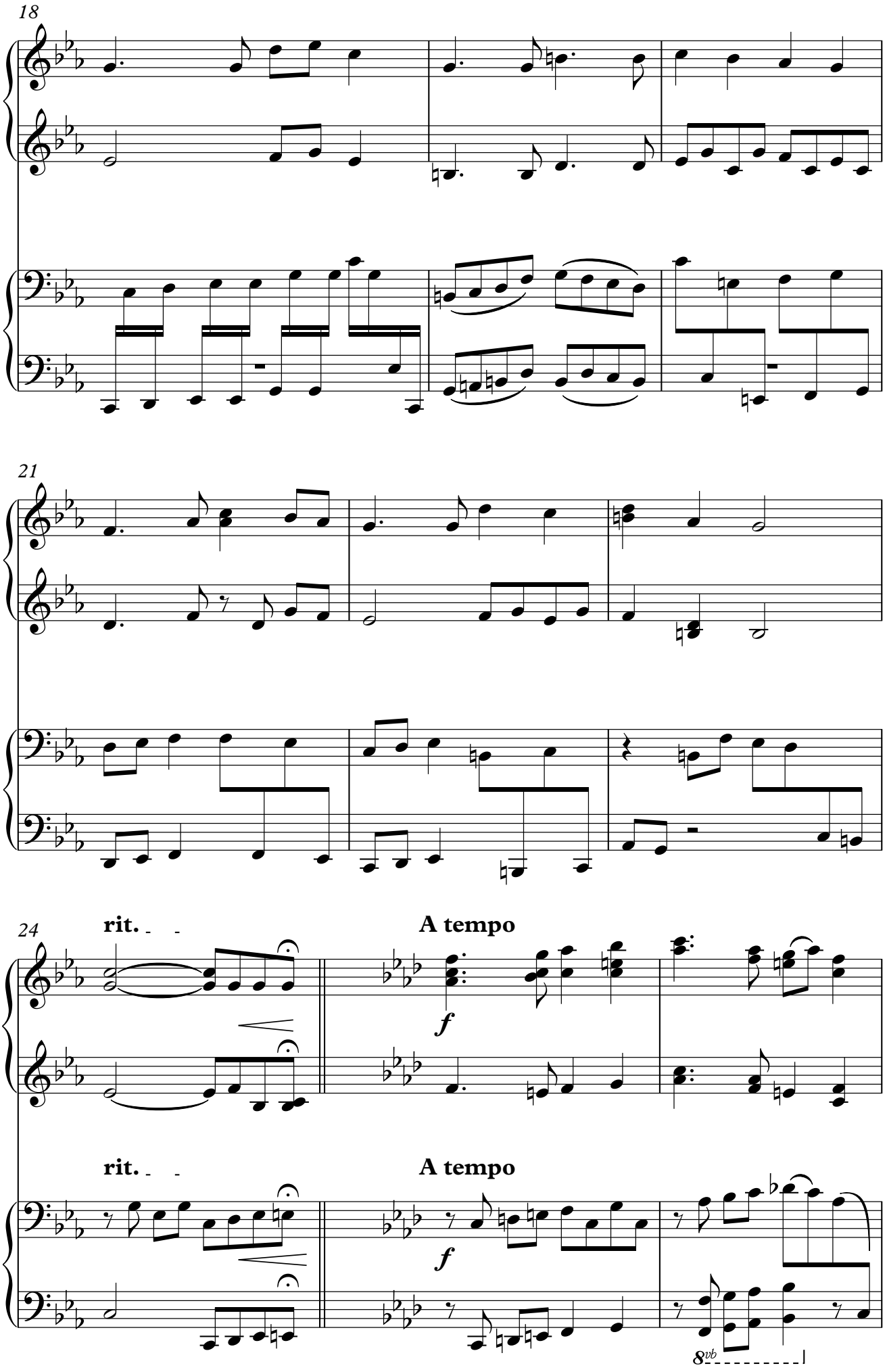
18
21
24
rit.
A tempo
f
rit.
A tempo
f
8vb

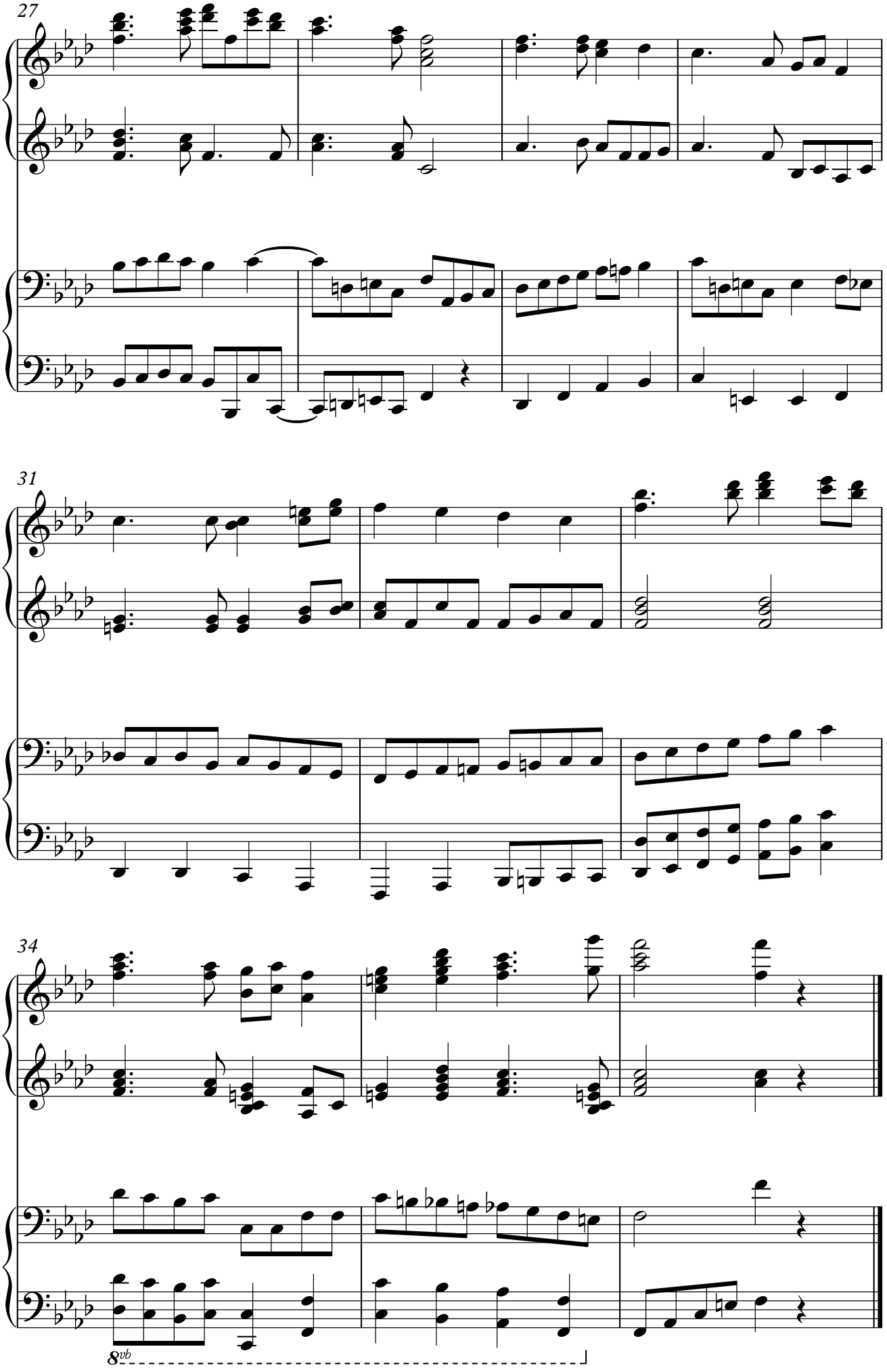
27
31
34
8vb

М. Мозговий - Г. Без'язичний
Переклад для ф-но в 4 руки
Оксюти Н.О. та Пантєлєєвої Л.М.

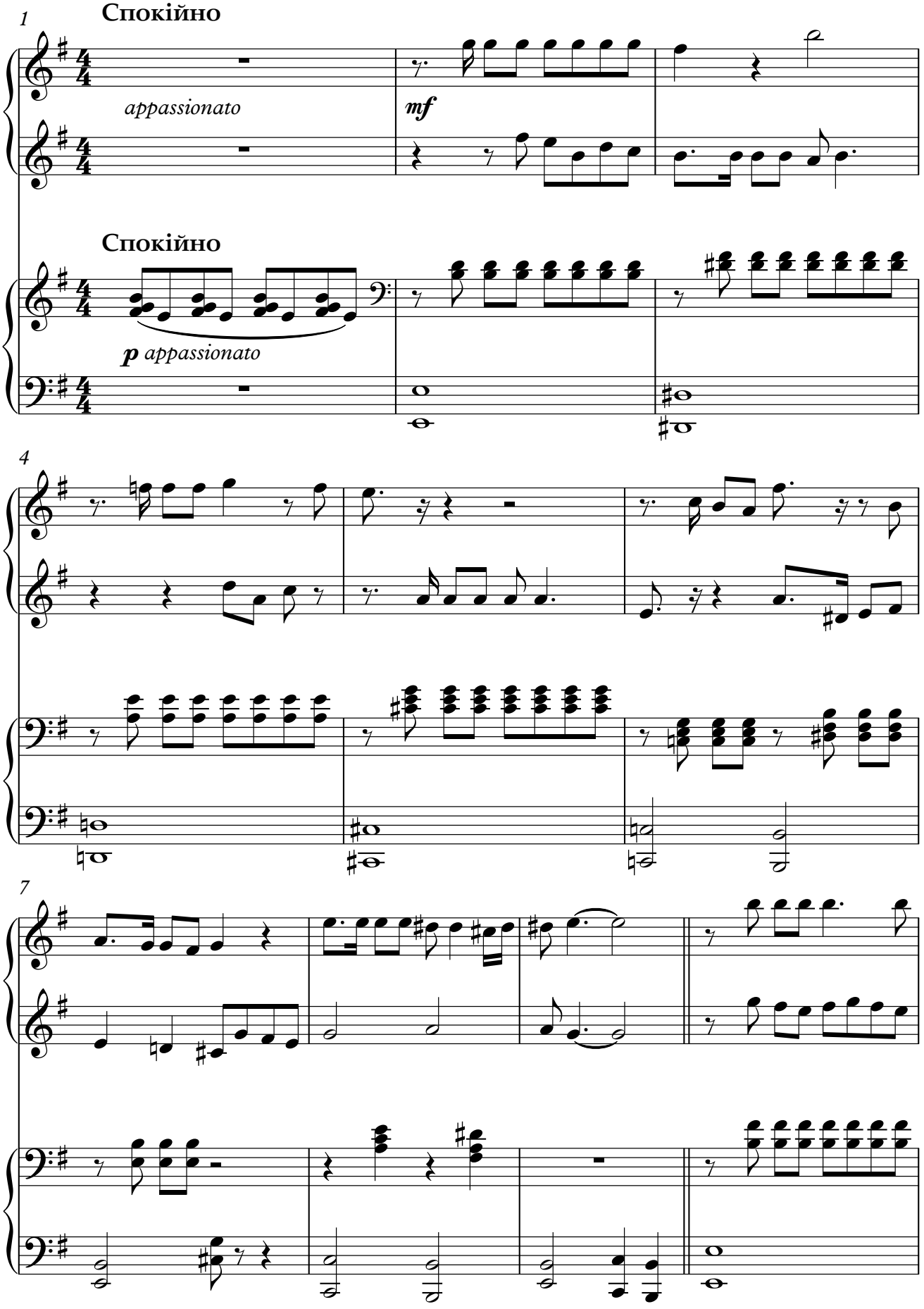

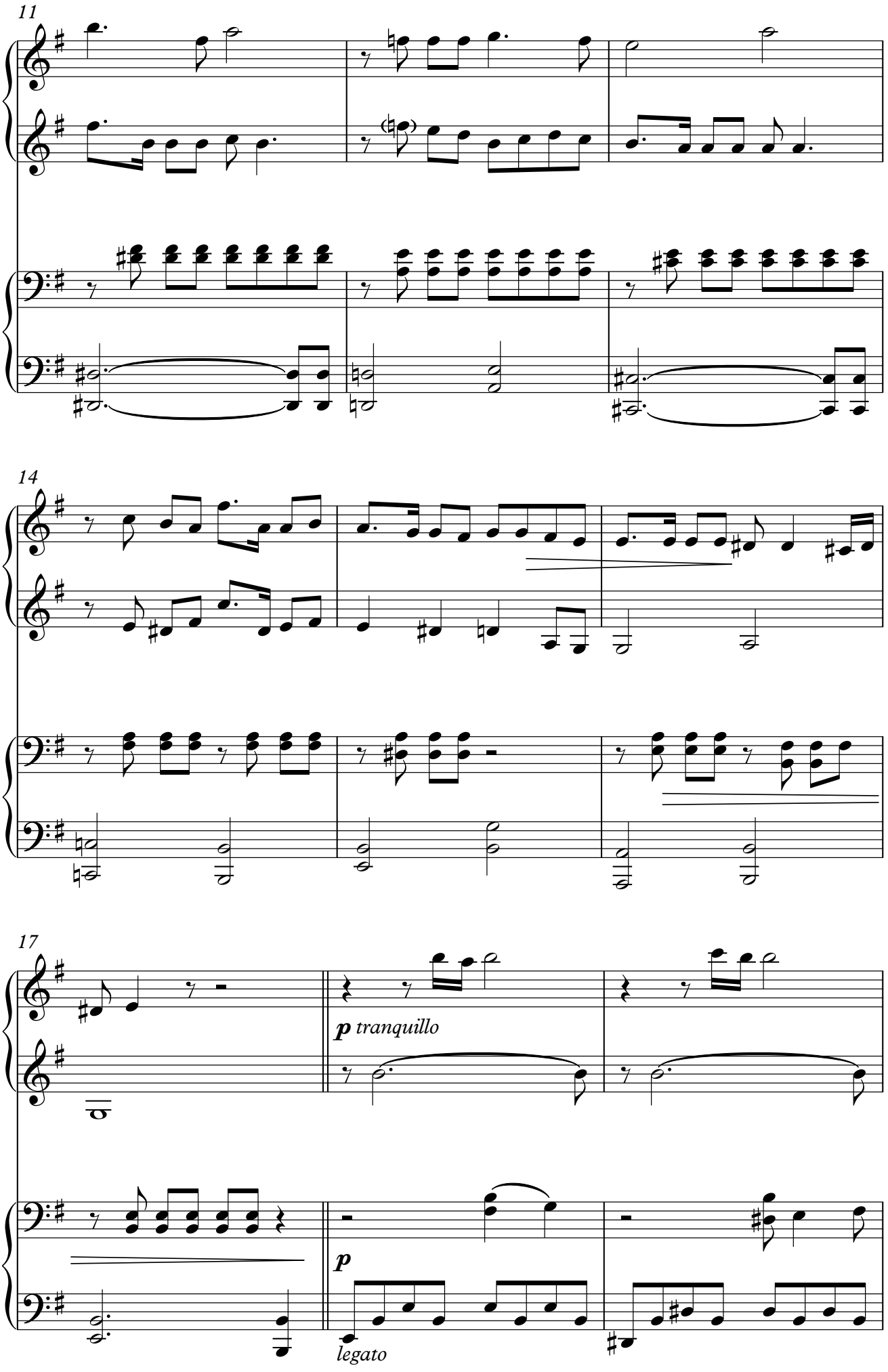
11
14
17
p tranquillo
p
legato

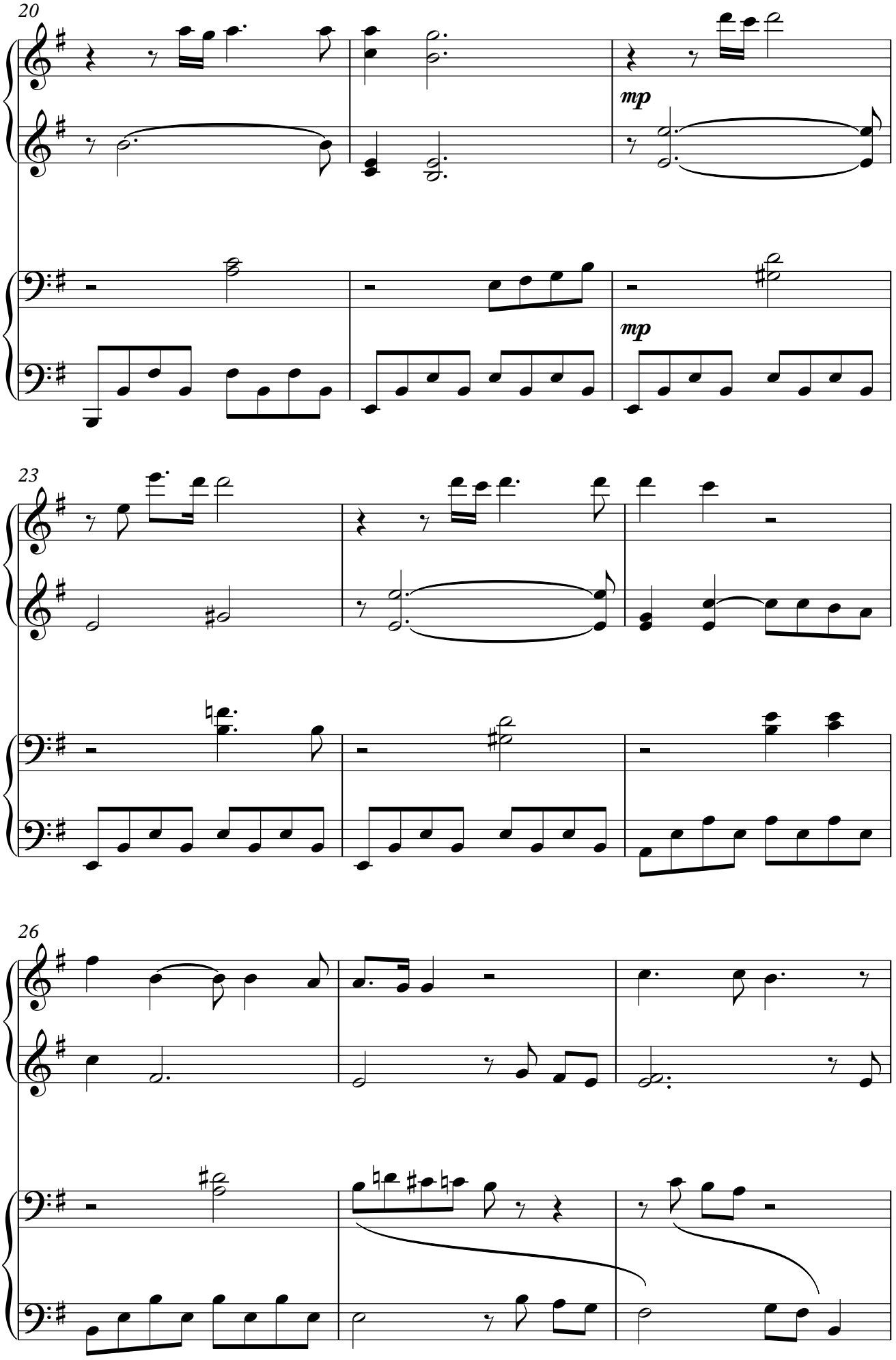
20
mp
mp
23
26

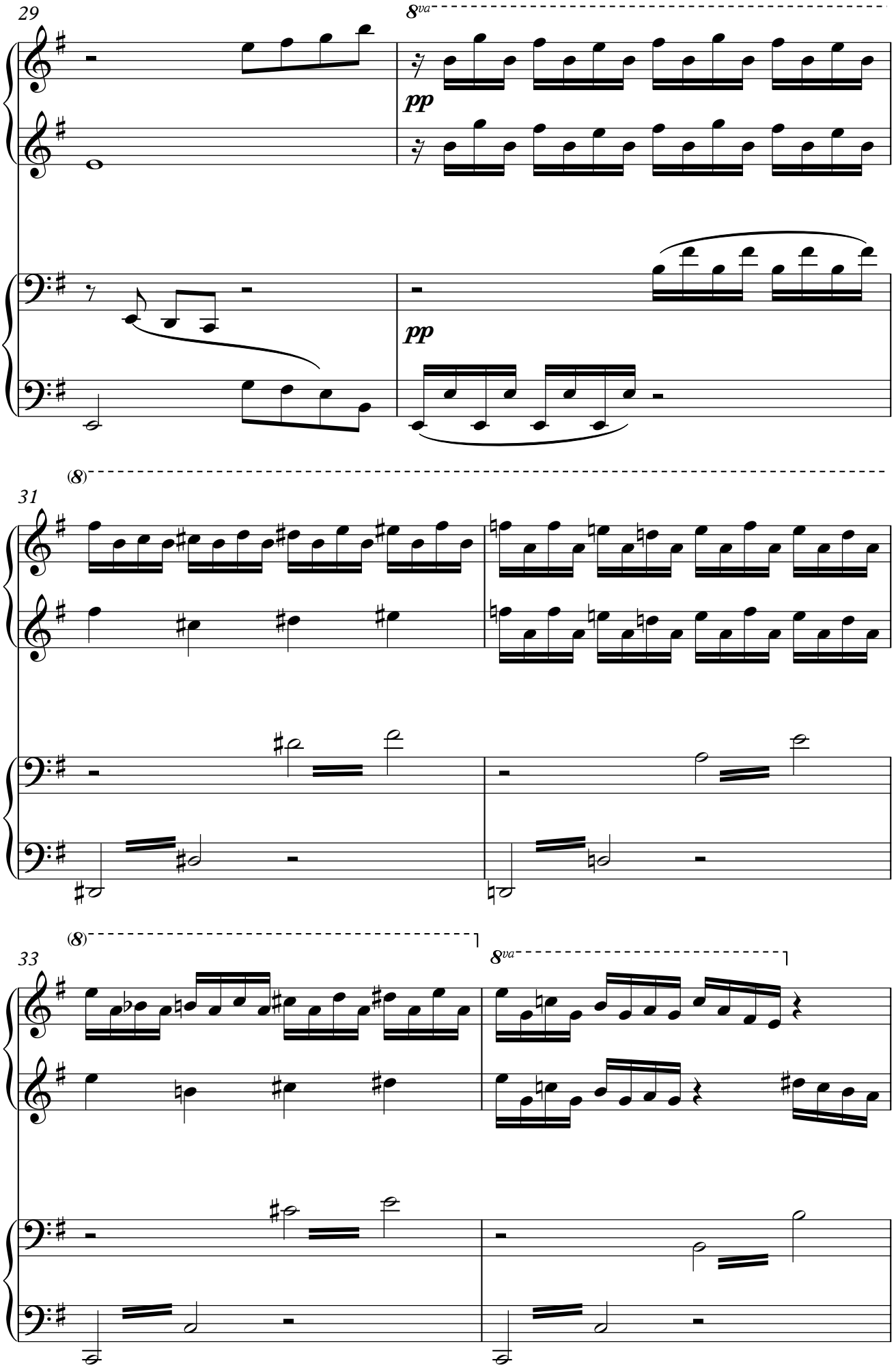
29
8va
pp
pp
(8)
31
(8)
33
8va

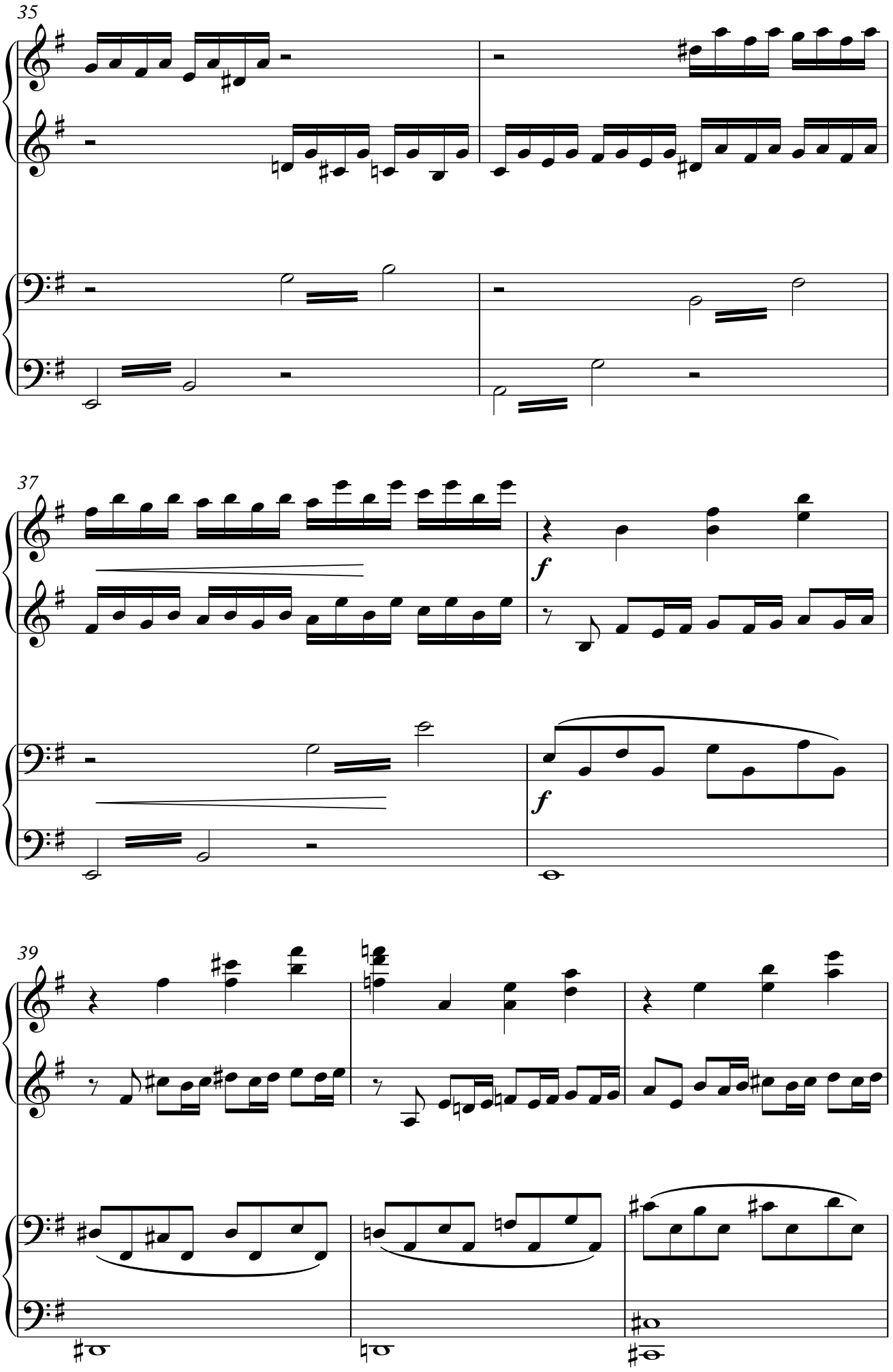
35
37
f
f
39

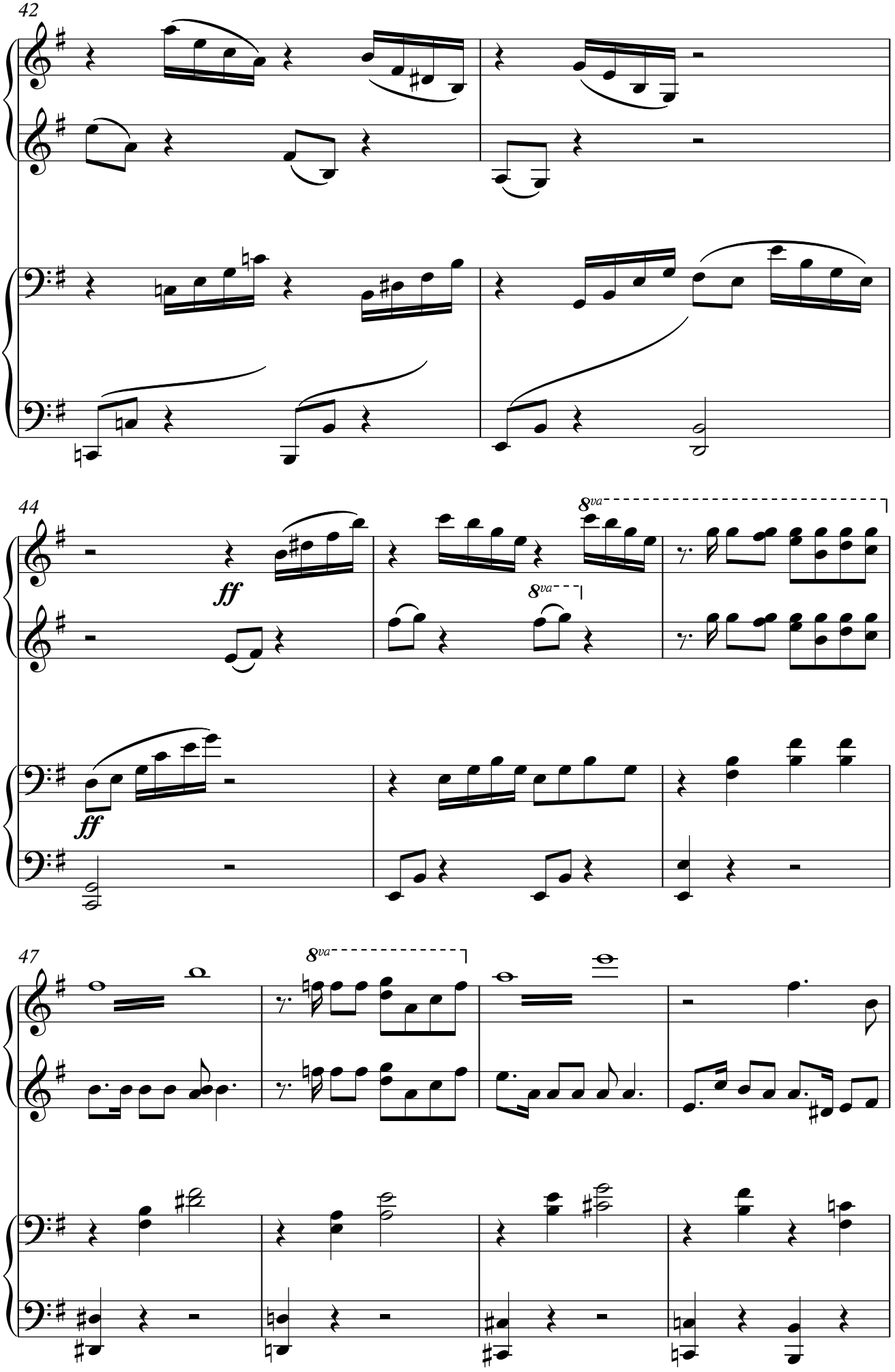
42
44
ff
8va
47

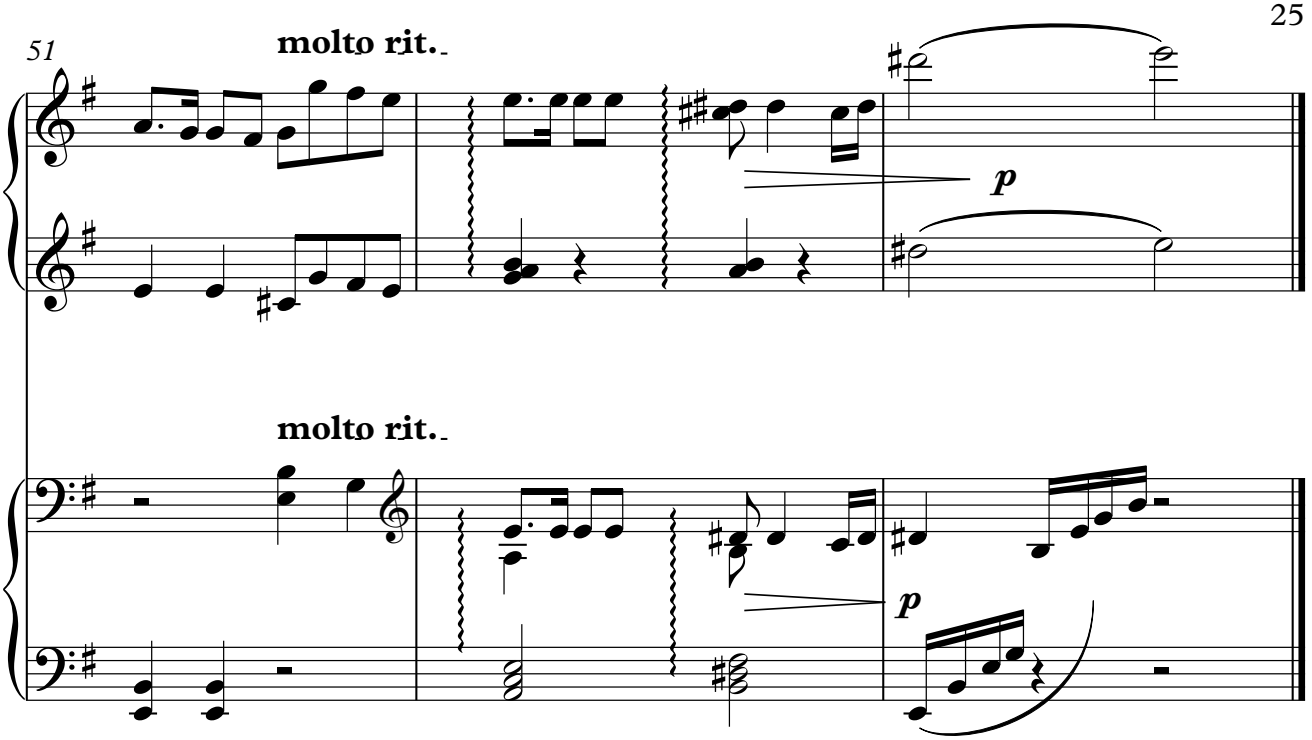

Варіації на тему української народної пісні "Ой у гаю, при Дунаю"

А. Гориславець
Переклад для ф-но в 4 руки
Оксюти Н.О. та Пантєлєєвої Л.М.

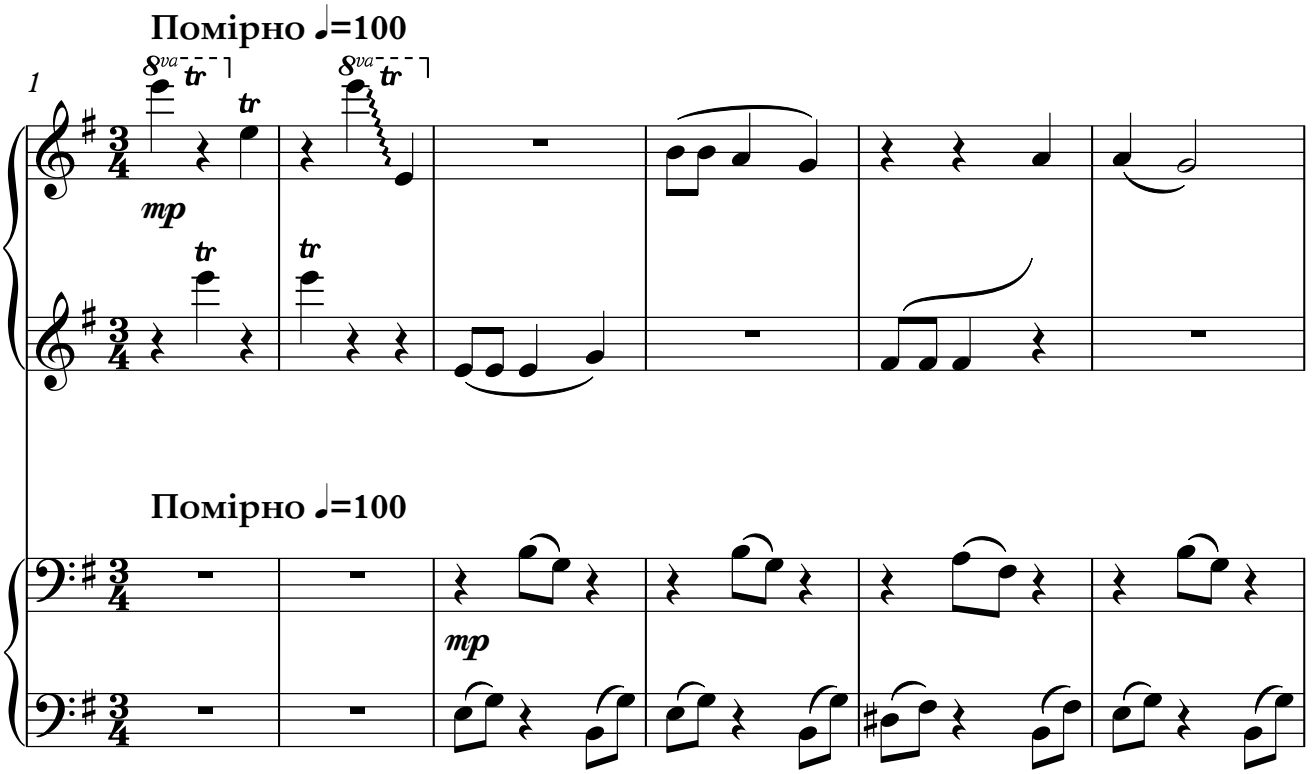

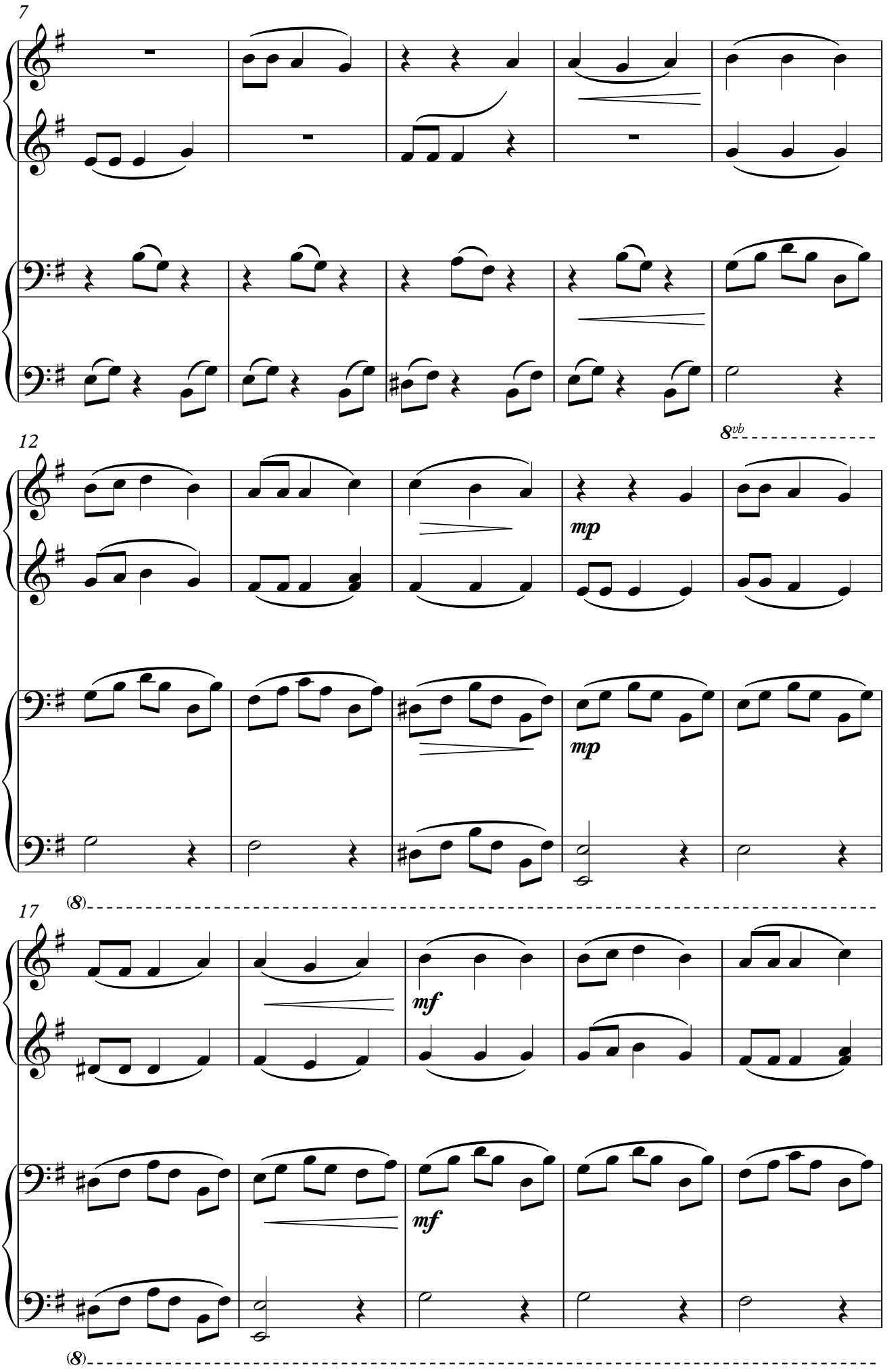
7
12
8vb
mp
mp
(8)
17
mf
mf
(8)

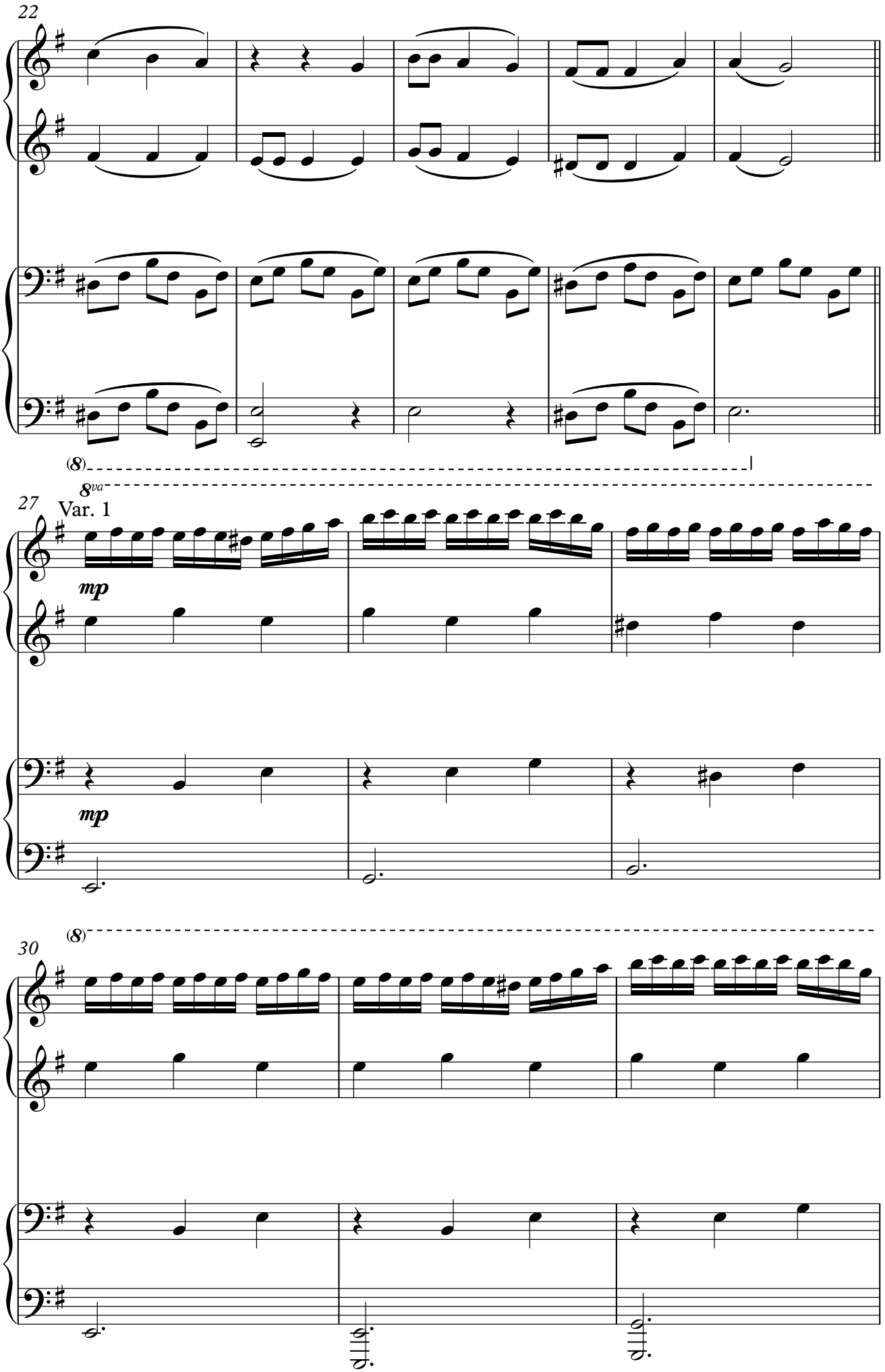
22
(8)
8va
27
Var. 1
mp
mp
30
(8)

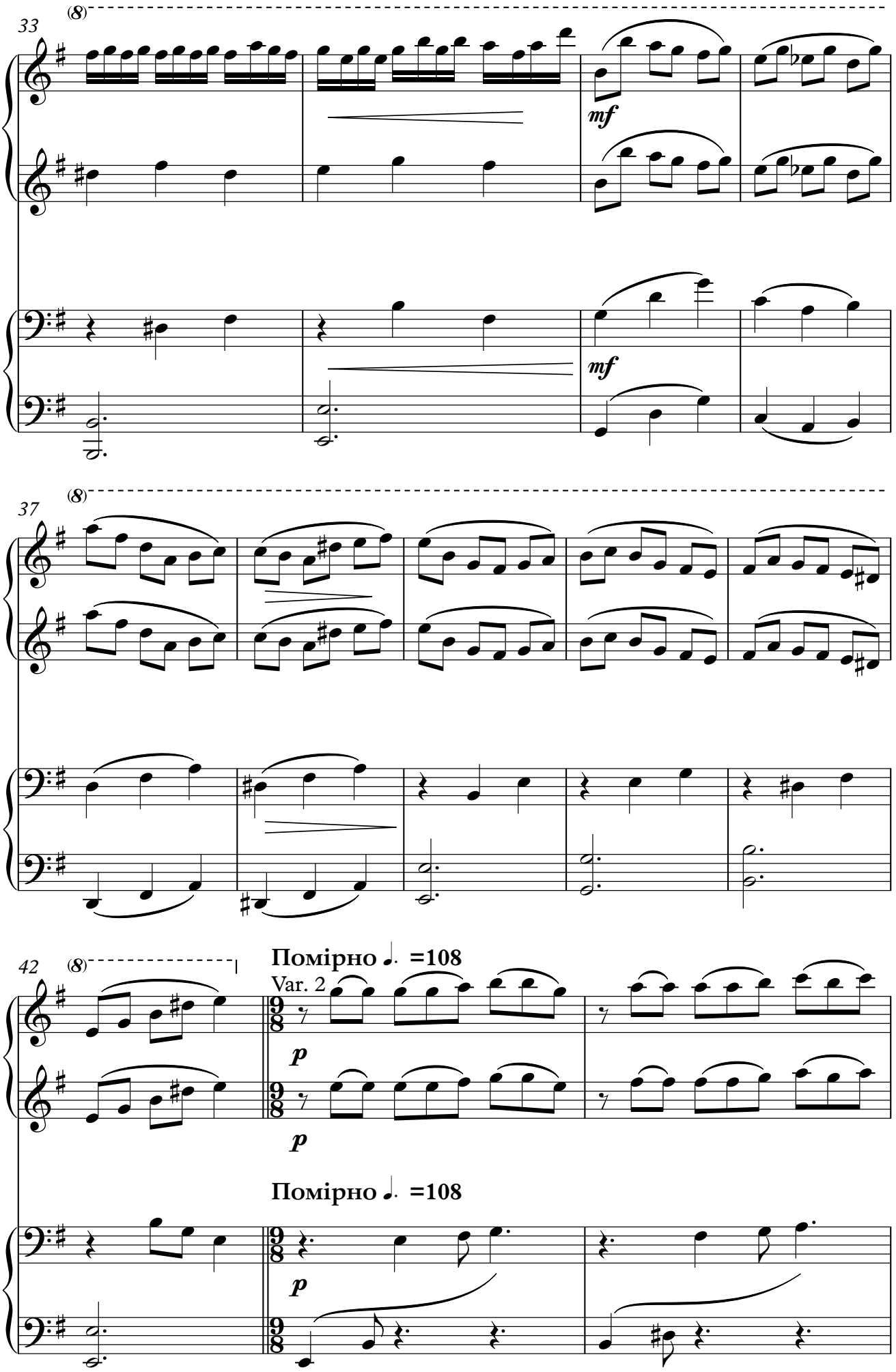
33
(8)
mf
mf
37
(8)
42
(8)
Помірно ♩. =108
Var. 2
p
p
Помірно ♩. =108
p

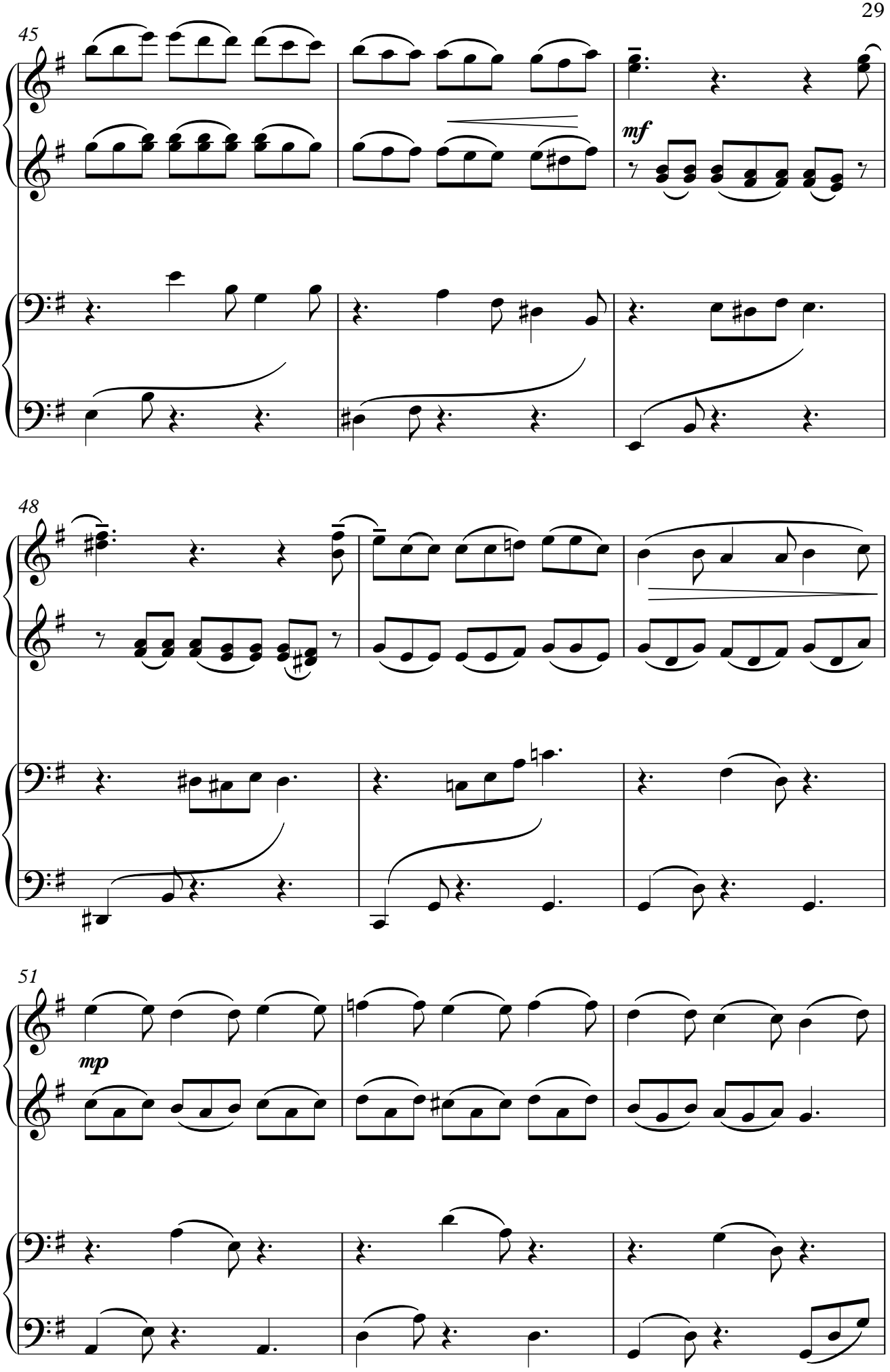
45
mf
48
51
mp

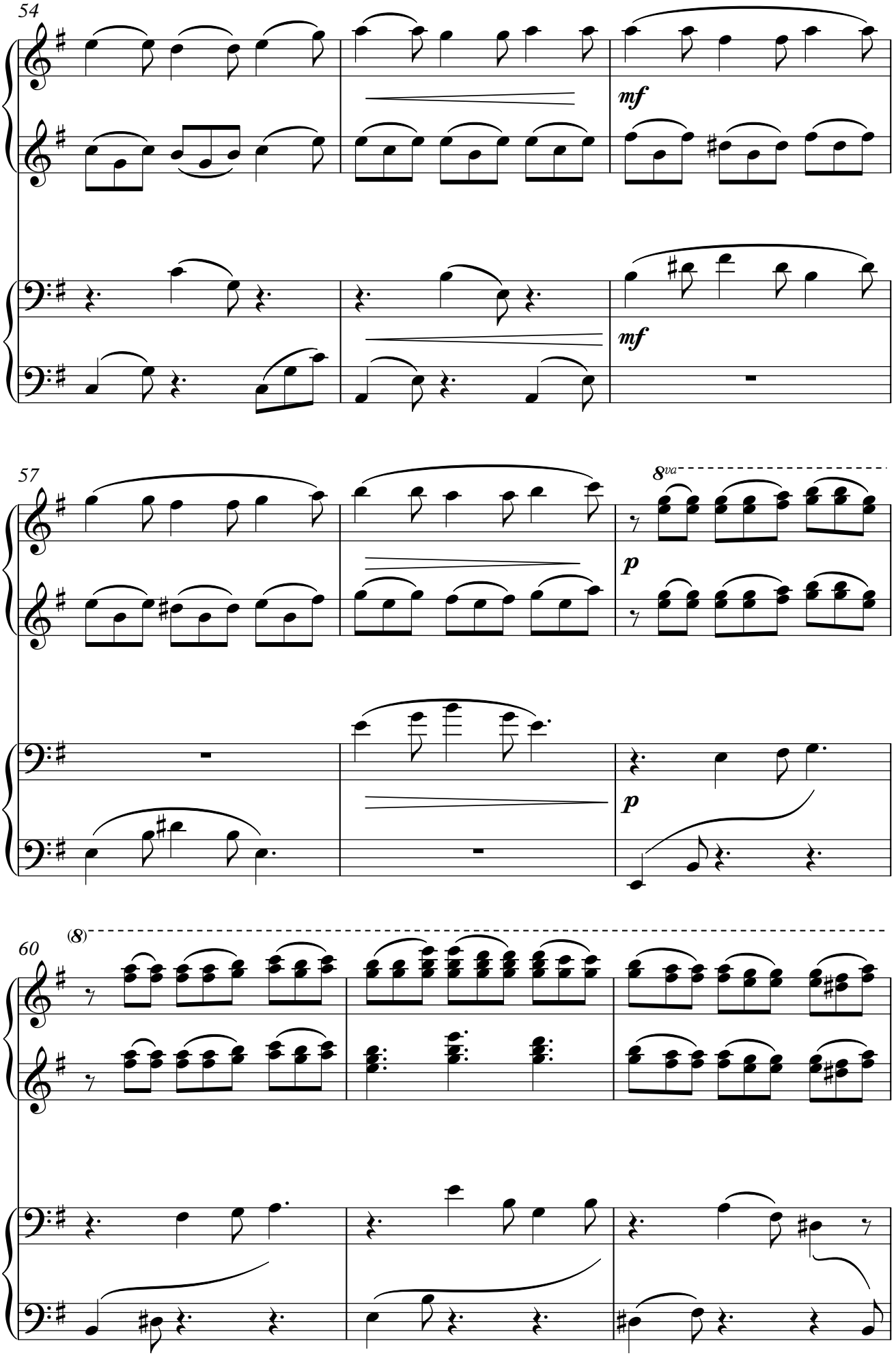
54
mf
mf
57
8va
p
p
60
(8)

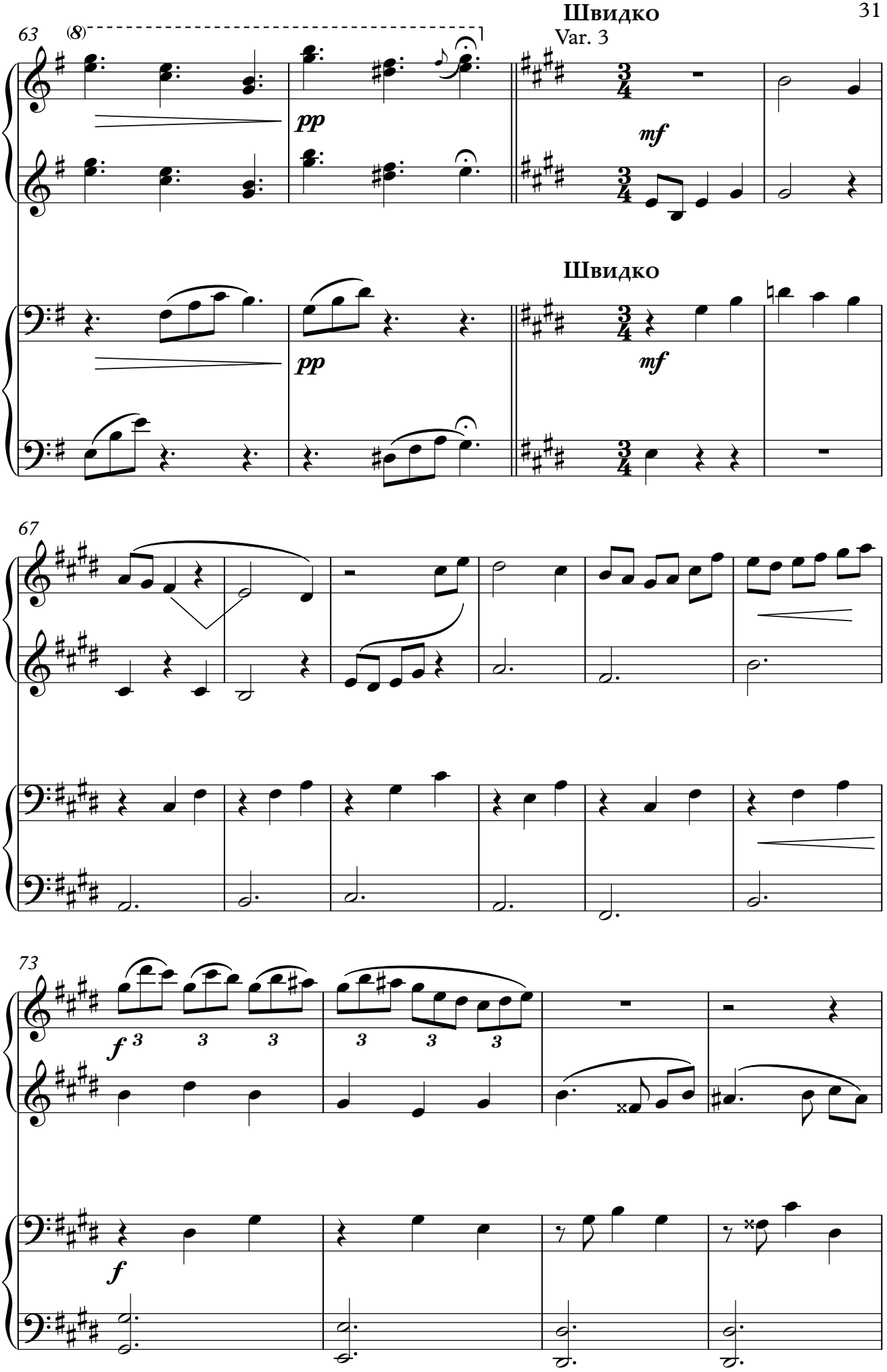
Швидко
Var. 3
63
(8)
pp
mf
Швидко
pp
mf
67
73
f
3
f

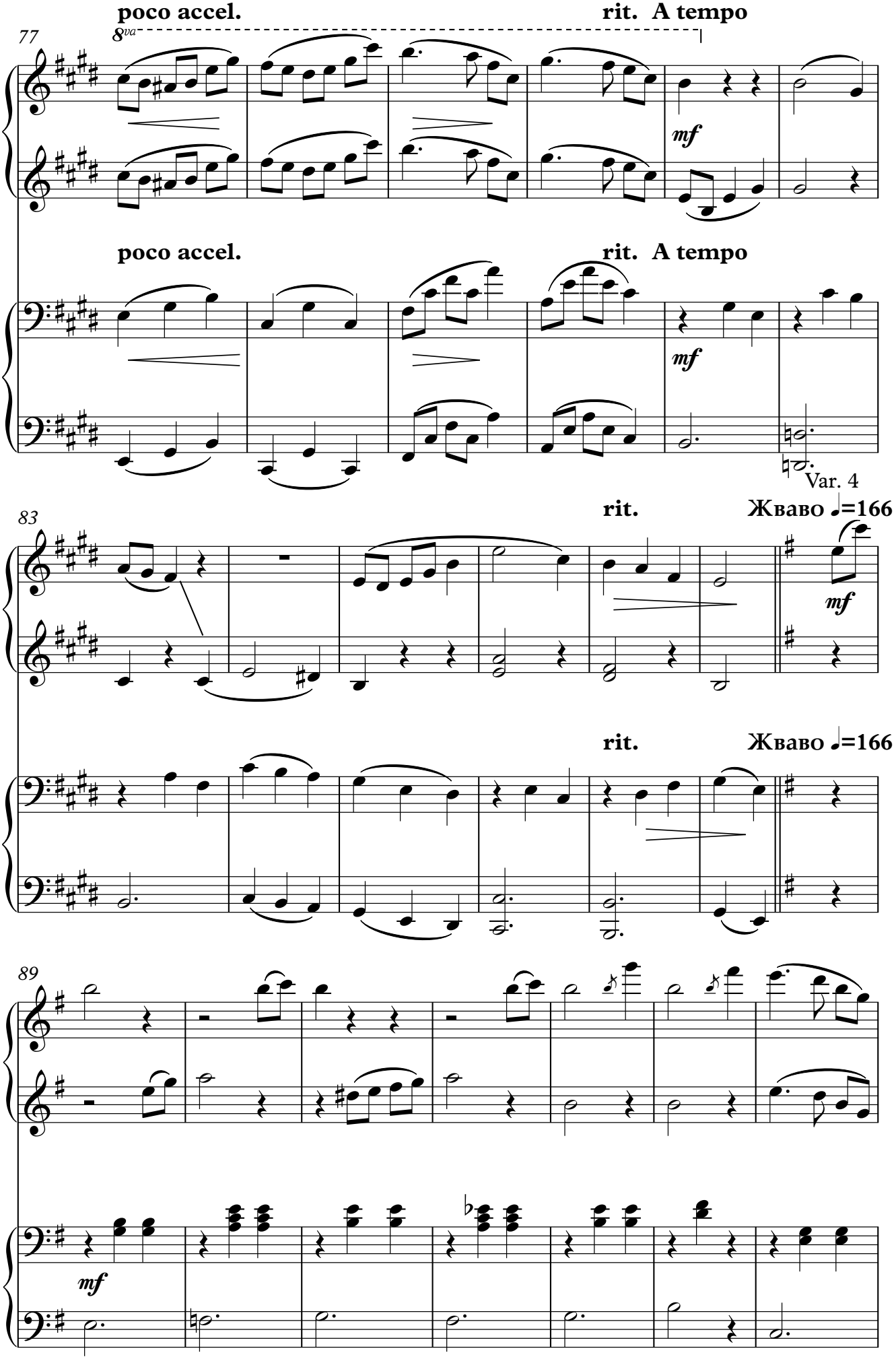
poco accel.
rit. A tempo
77
8va
mf
poco accel.
rit. A tempo
mf
Var. 4
83
rit.
Жваво ♩=166
mf
rit.
Жваво ♩=166
89
mf

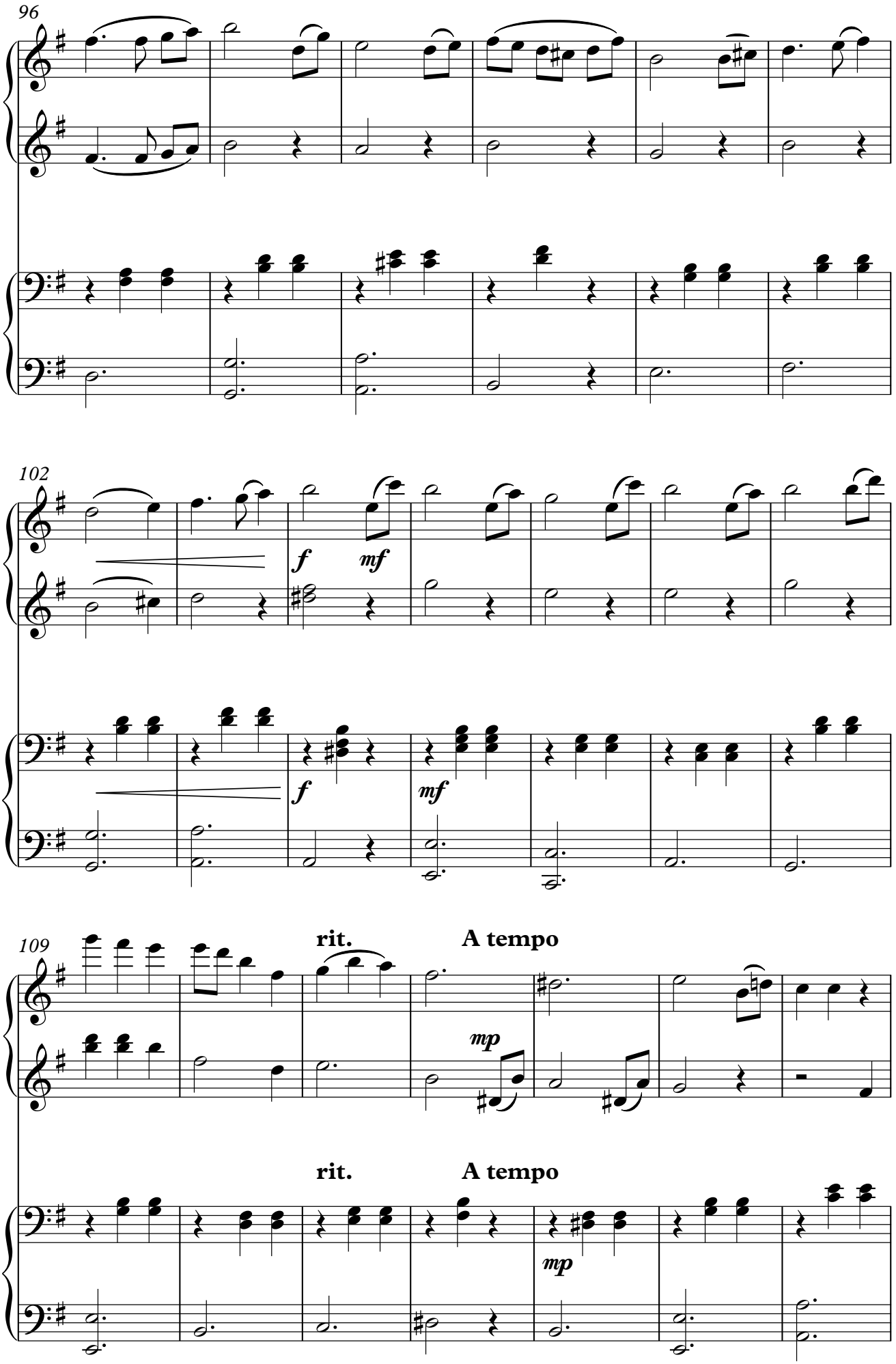
96
102
f
mf
f
mf
109
rit.
A tempo
mp
rit.
A tempo
mp

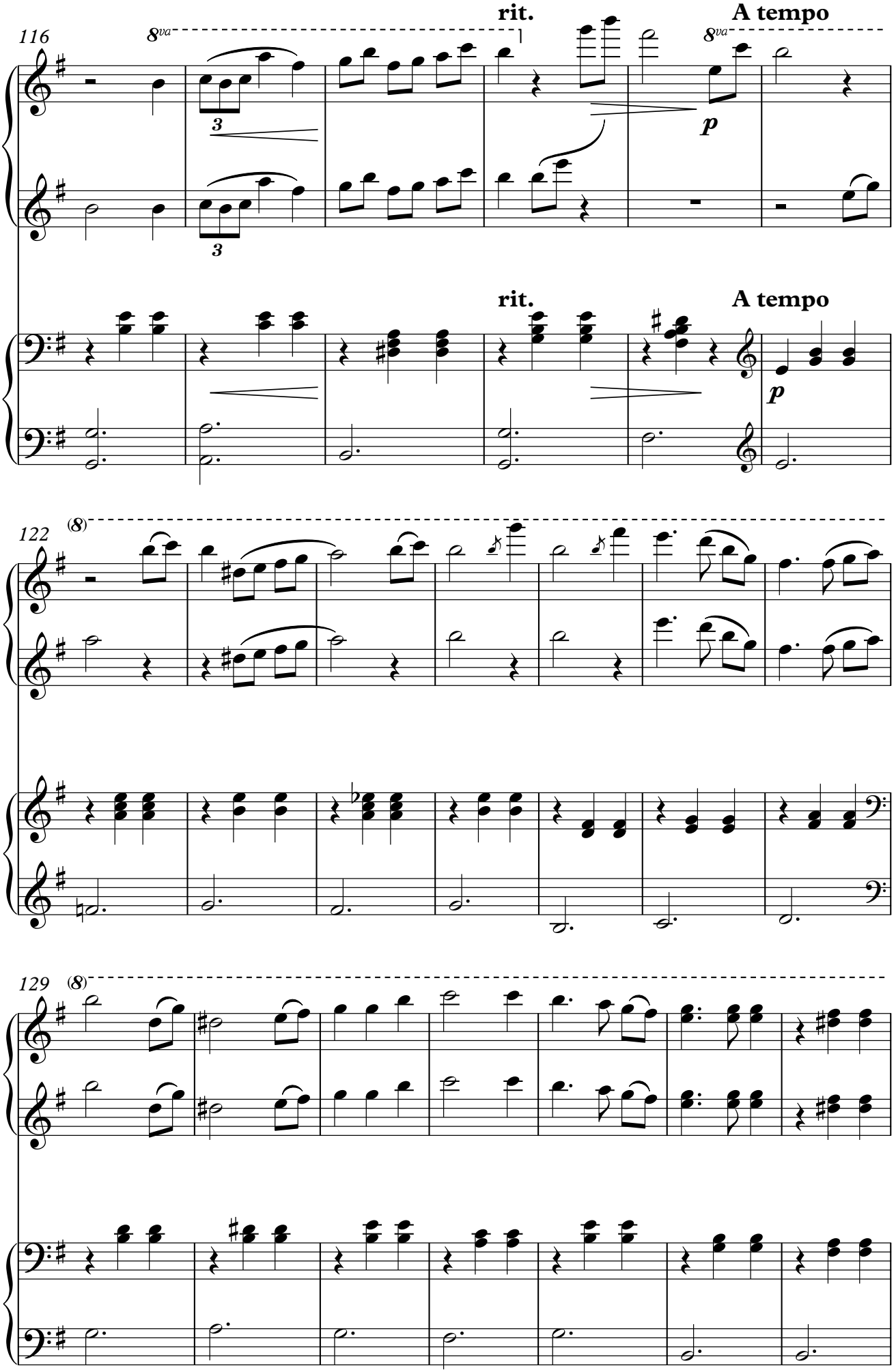
116
8va
rit.
A tempo
8va
p
rit.
A tempo
p
122
(8)
129
(8)

136 (8)

Помірно ♩=100

mp

Помірно ♩=100

mp

141

mf

mf

146

mp

mp

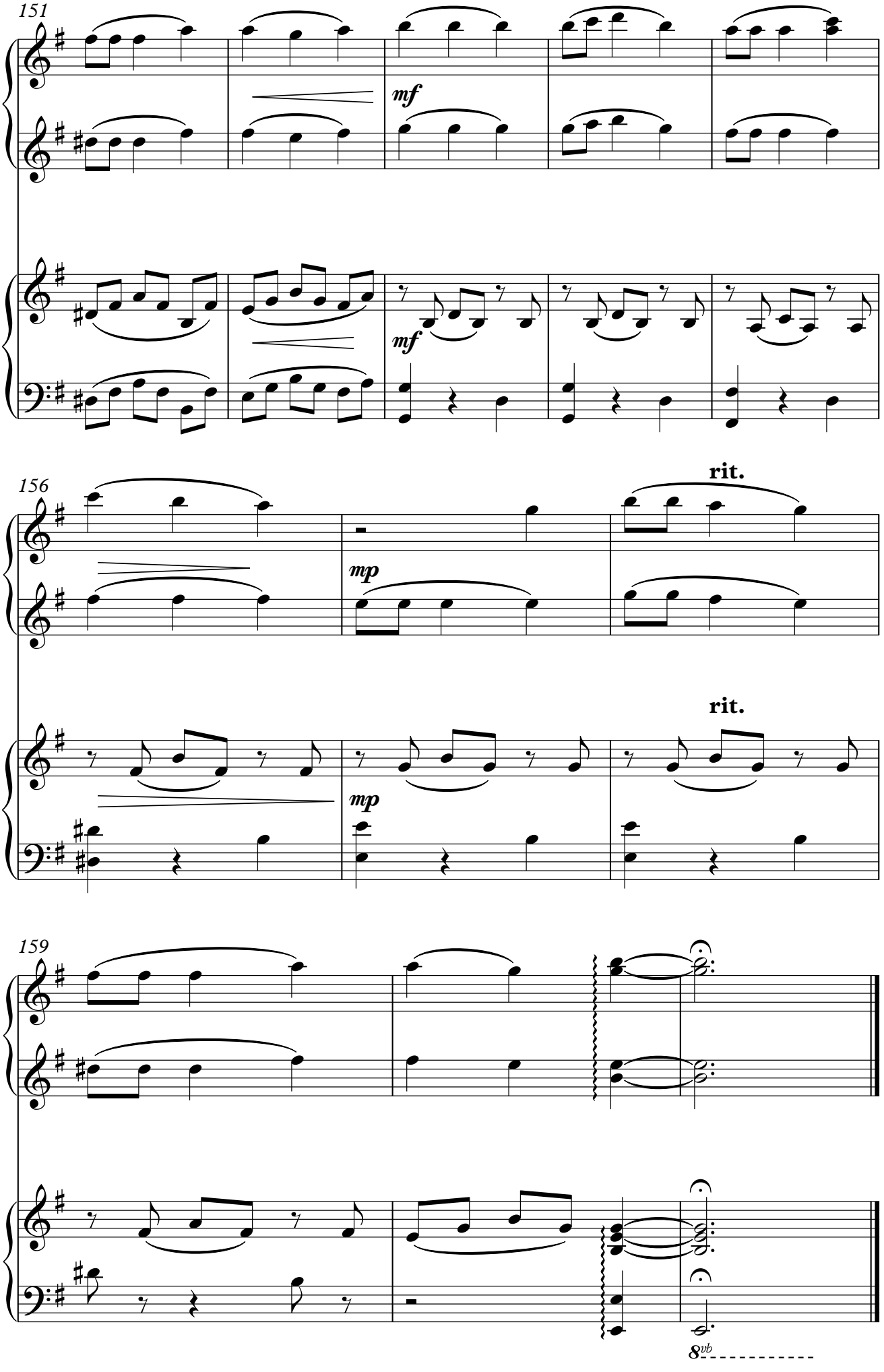
151
mf
mf
156
rit.
mp
rit.
mp
159
8vb

Чом ти не прийшов

О.Саратський
переклад Оксюти Н.О.
та Пантєлєєвої Л.М.

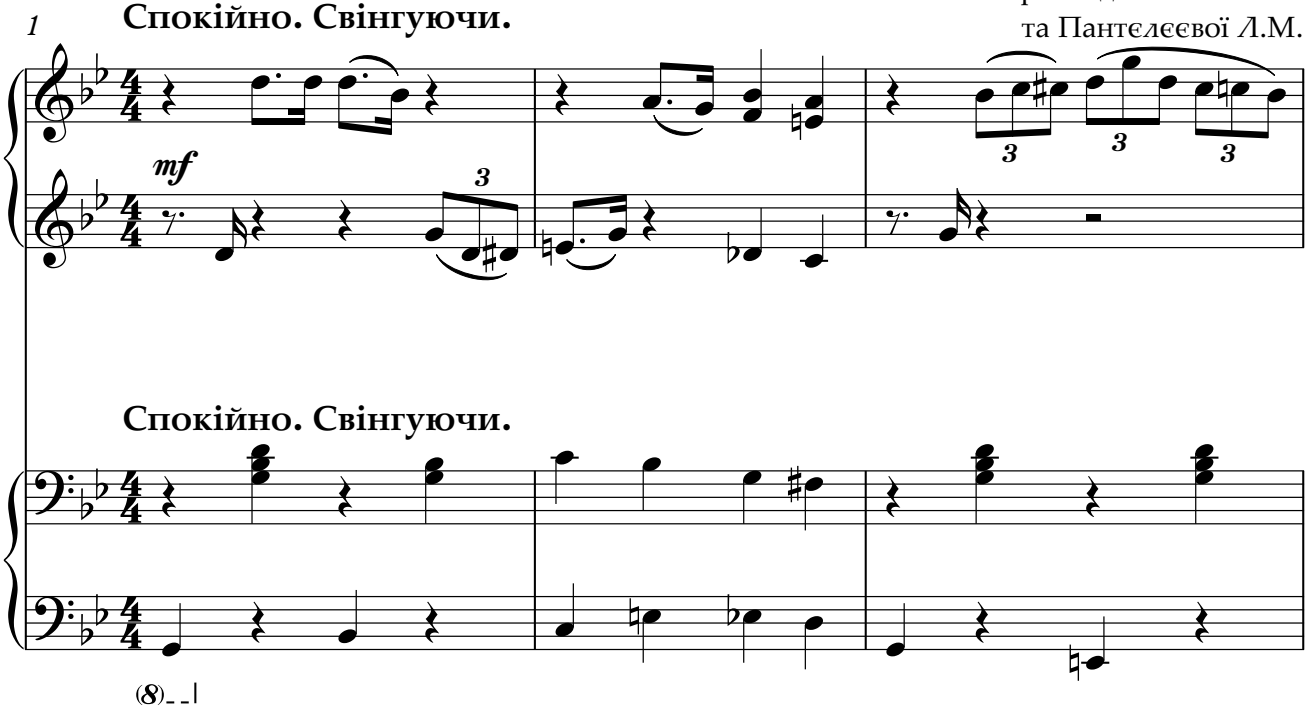

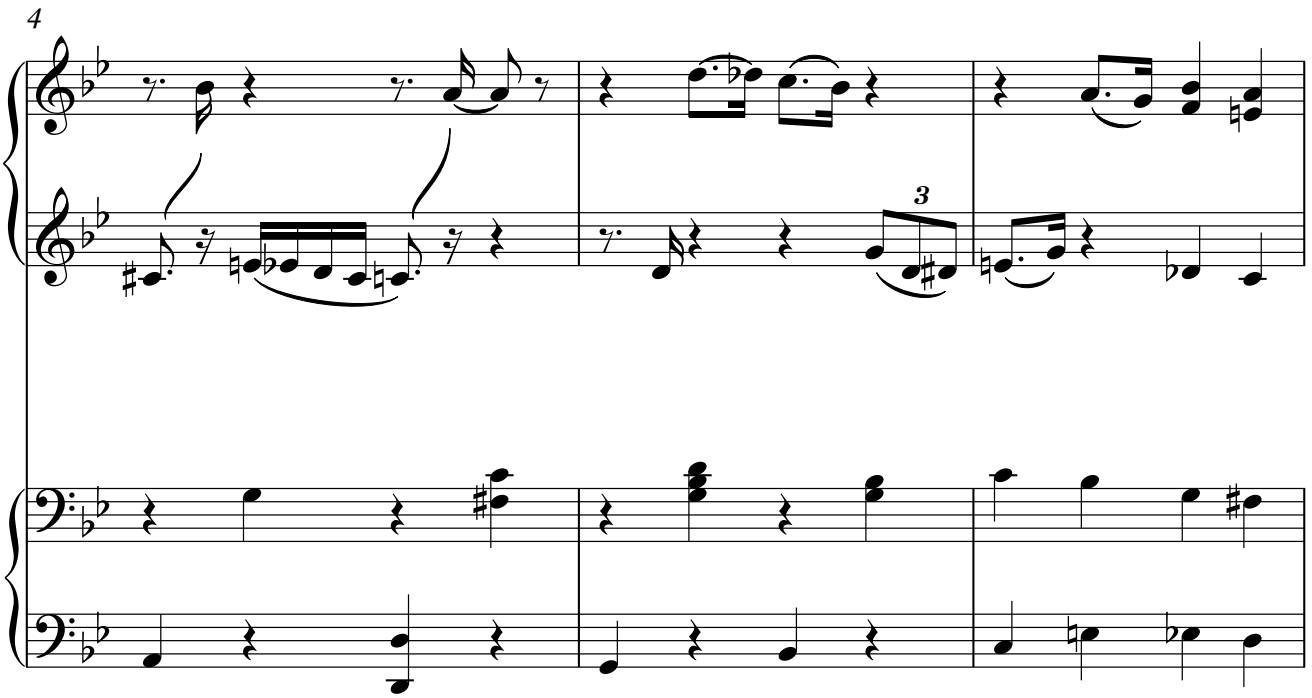

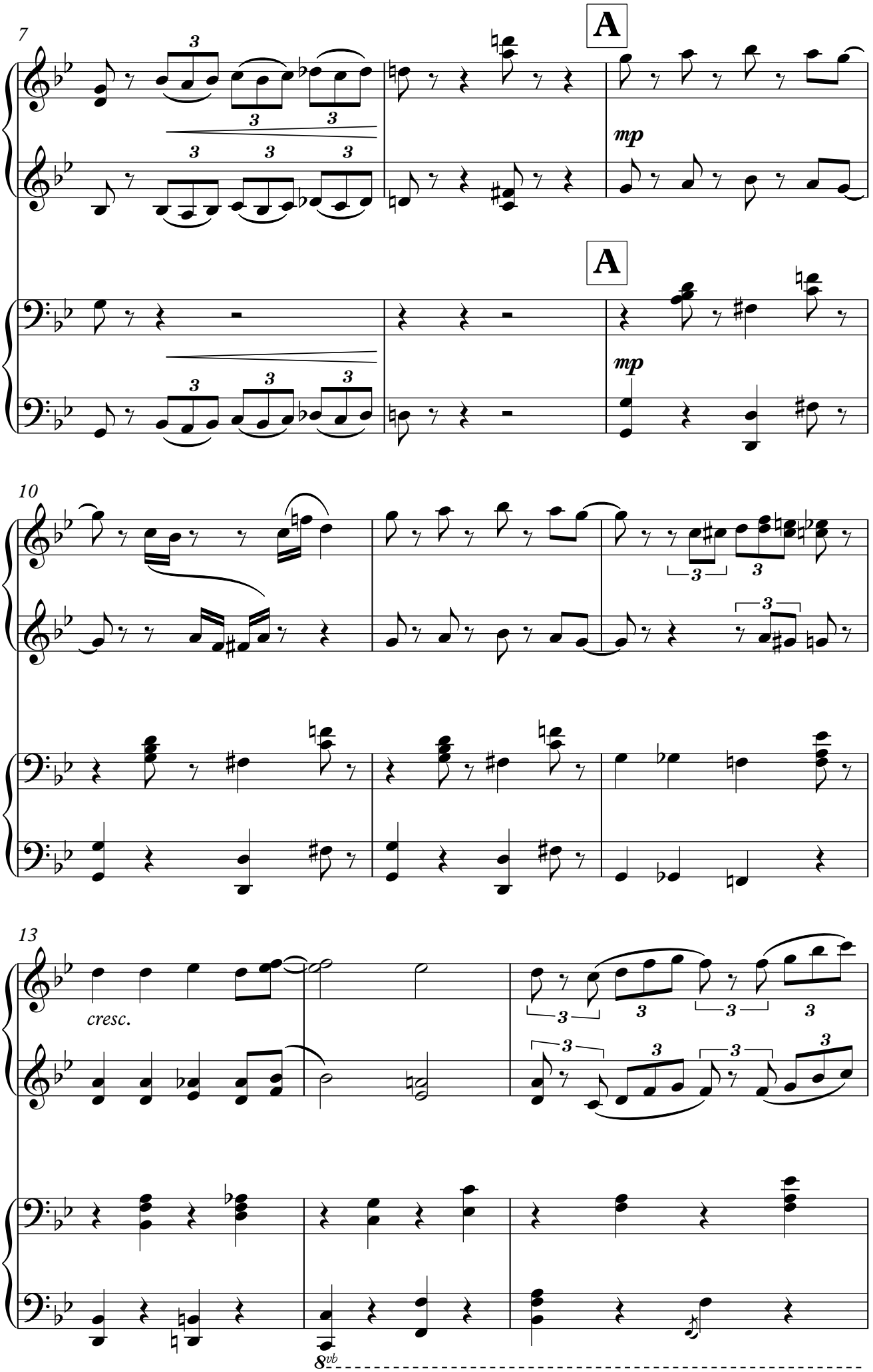
7
A
mp
A
mp
10
13
cresc.
8vb

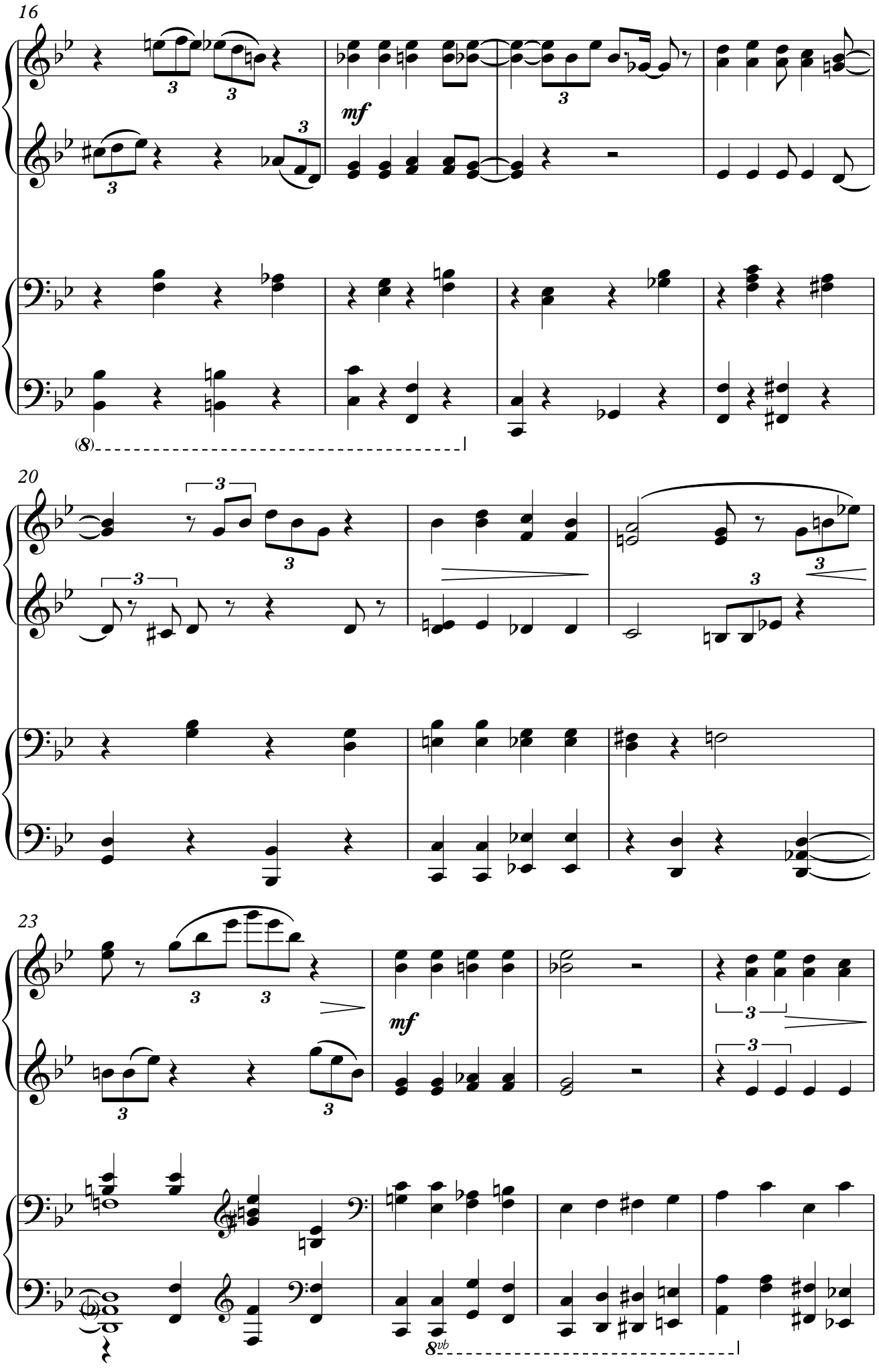
16
mf
(8)
20
23
mf
8vb

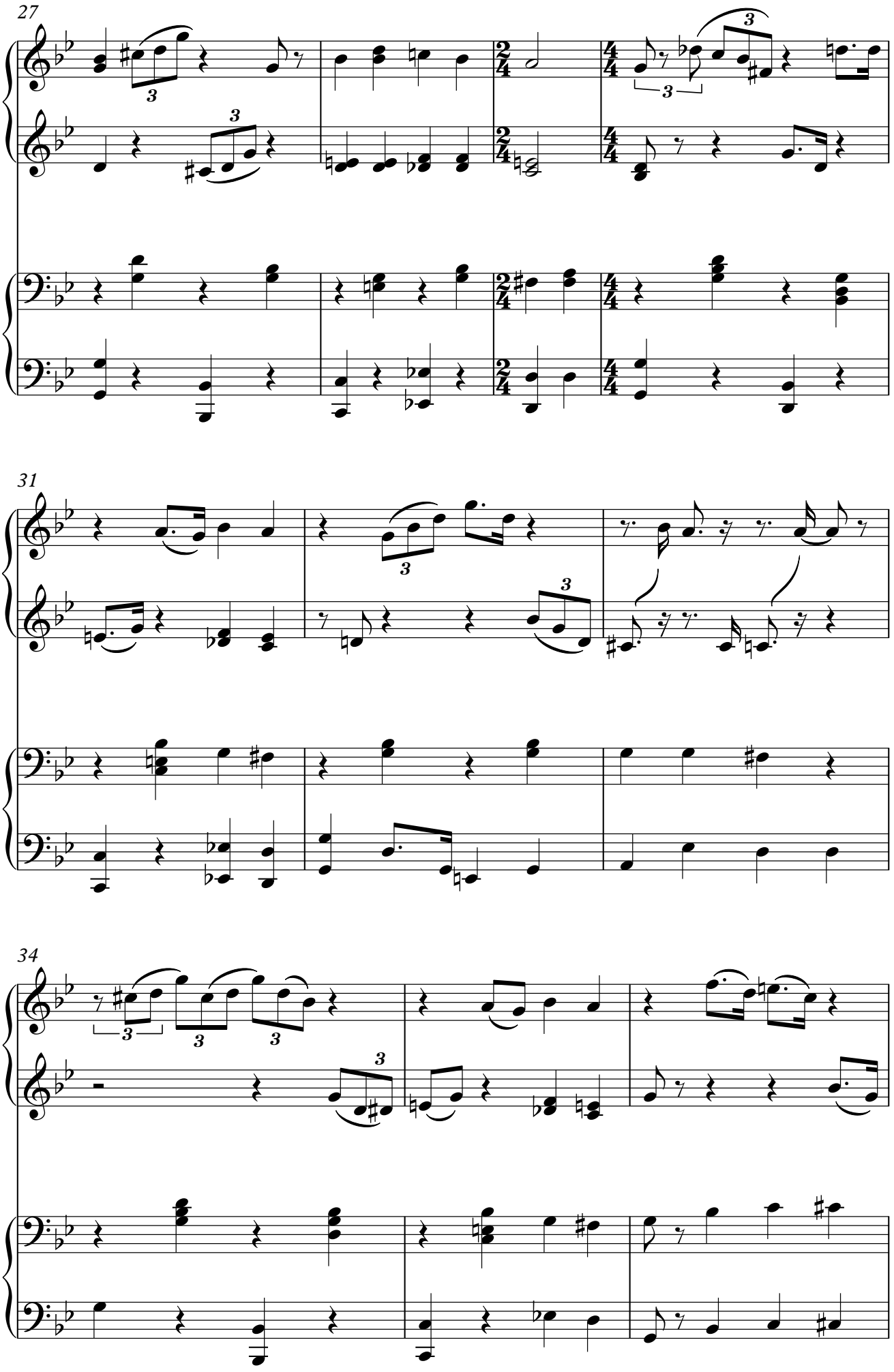
27
31
34

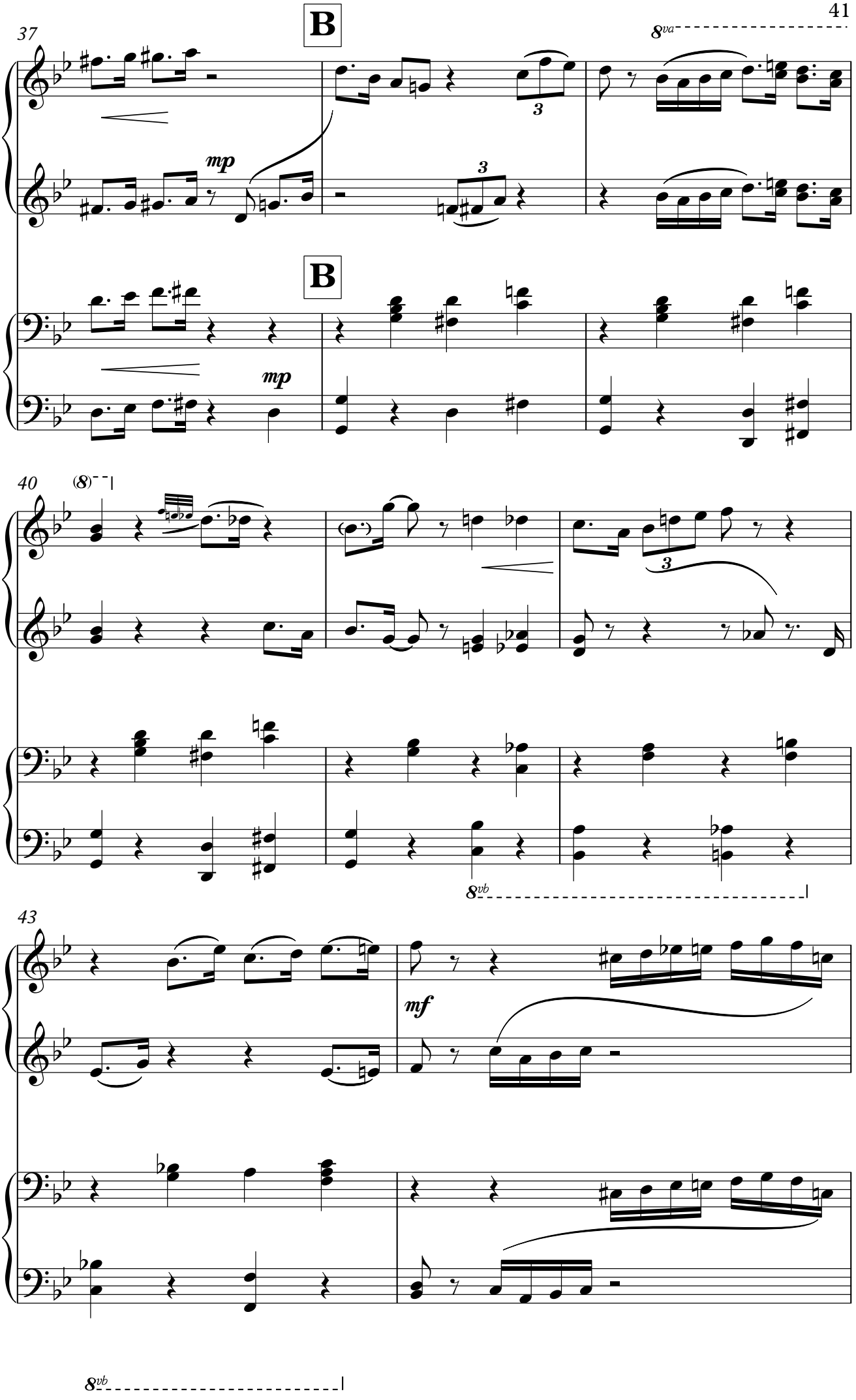
37
B
8va
mp
3
B
mp
40
(8)
8vb
43
mf
8vb

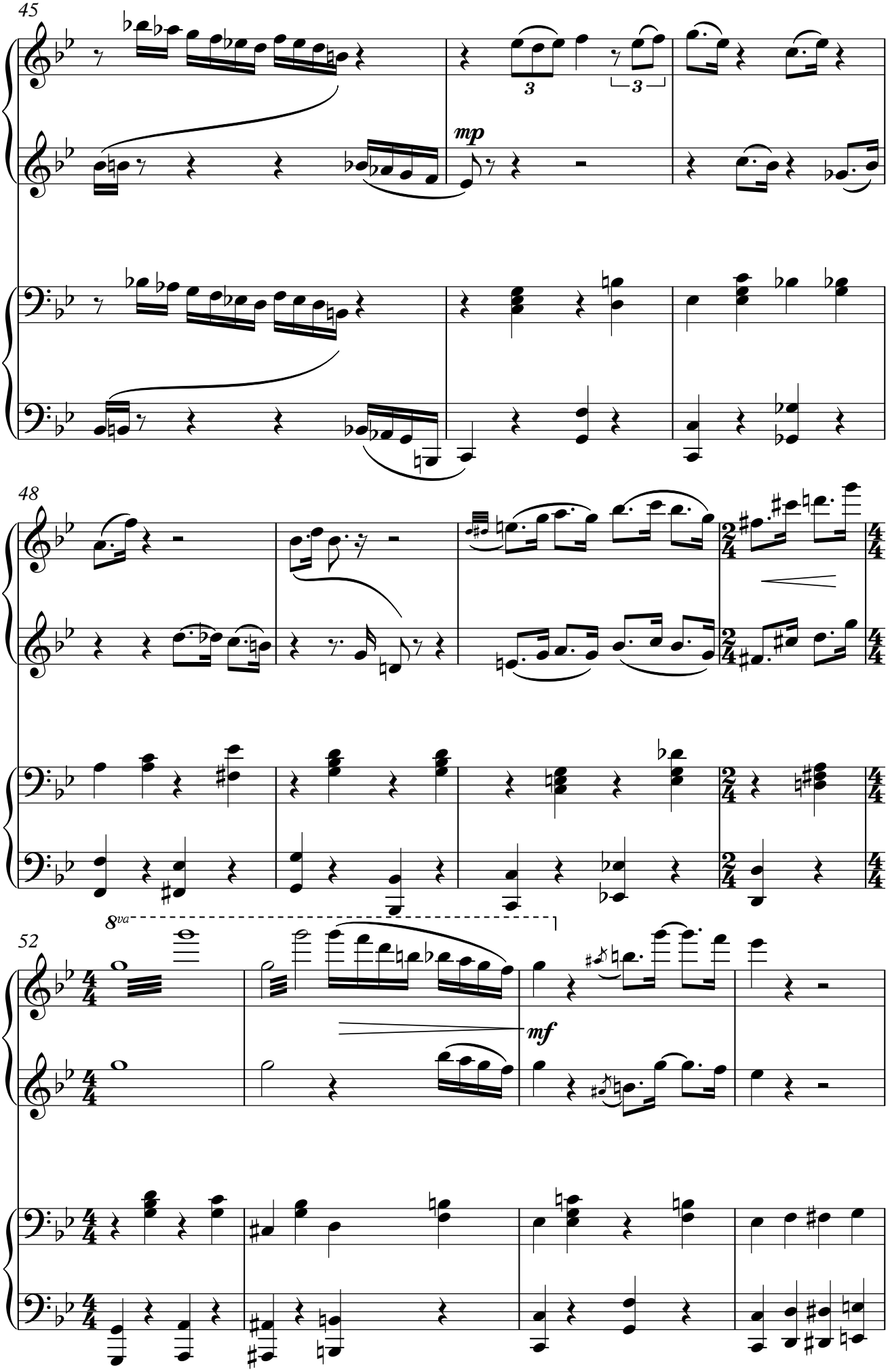
45
mp
48
8va
52
mf

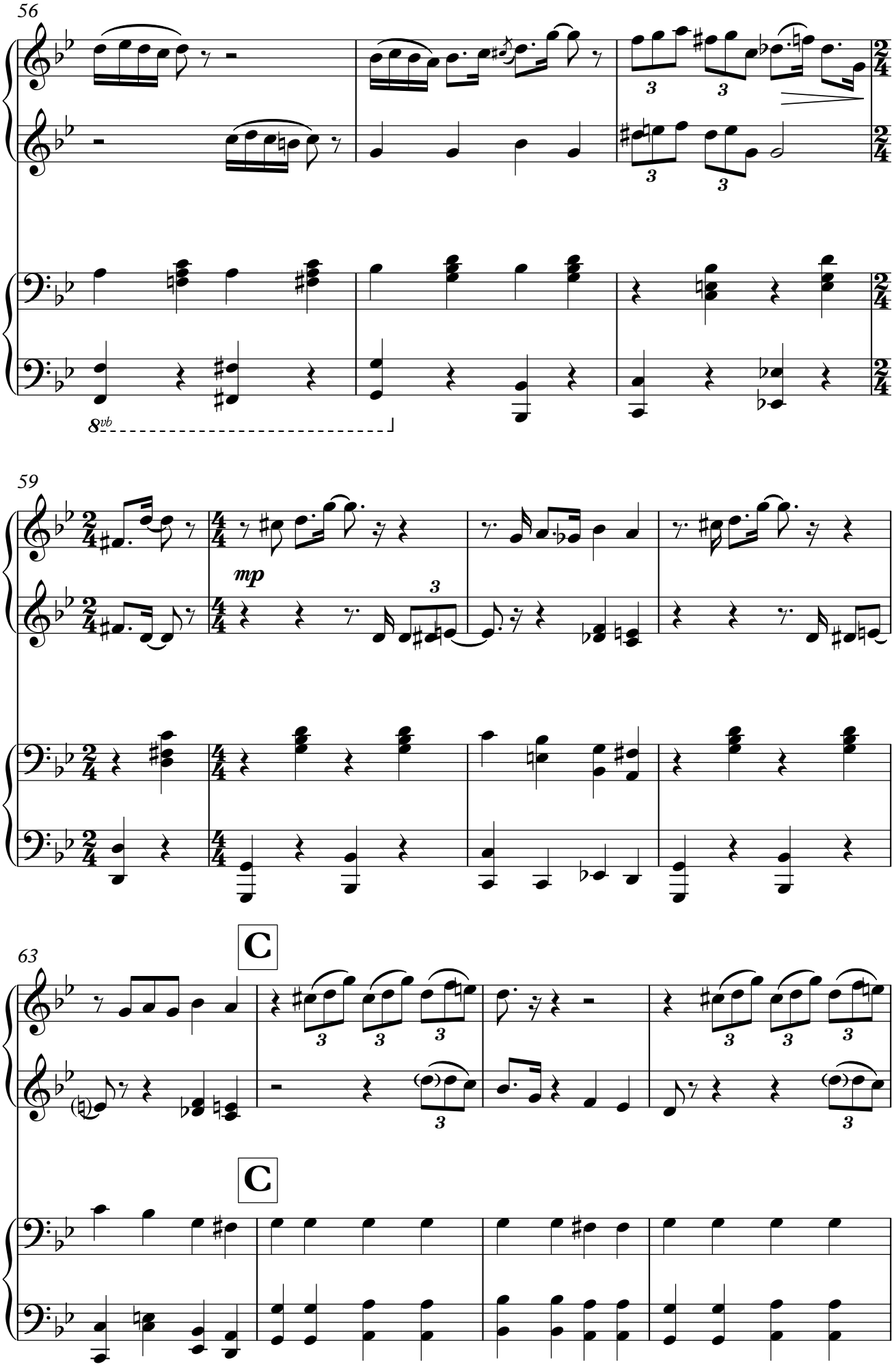
56
8vb
59
mp
63
C
C
8vb

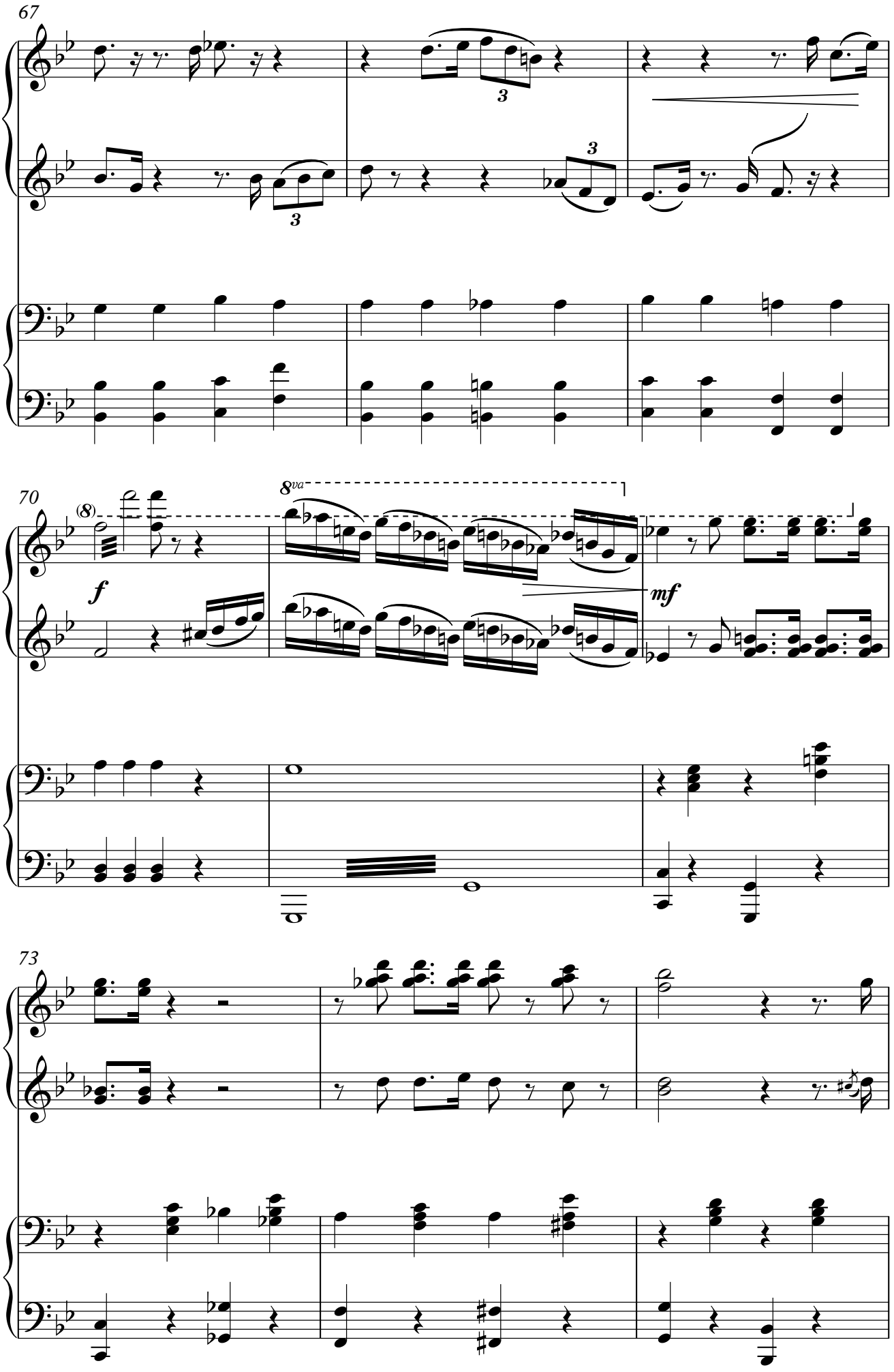
67
70
8va
(8)
f
mf
73

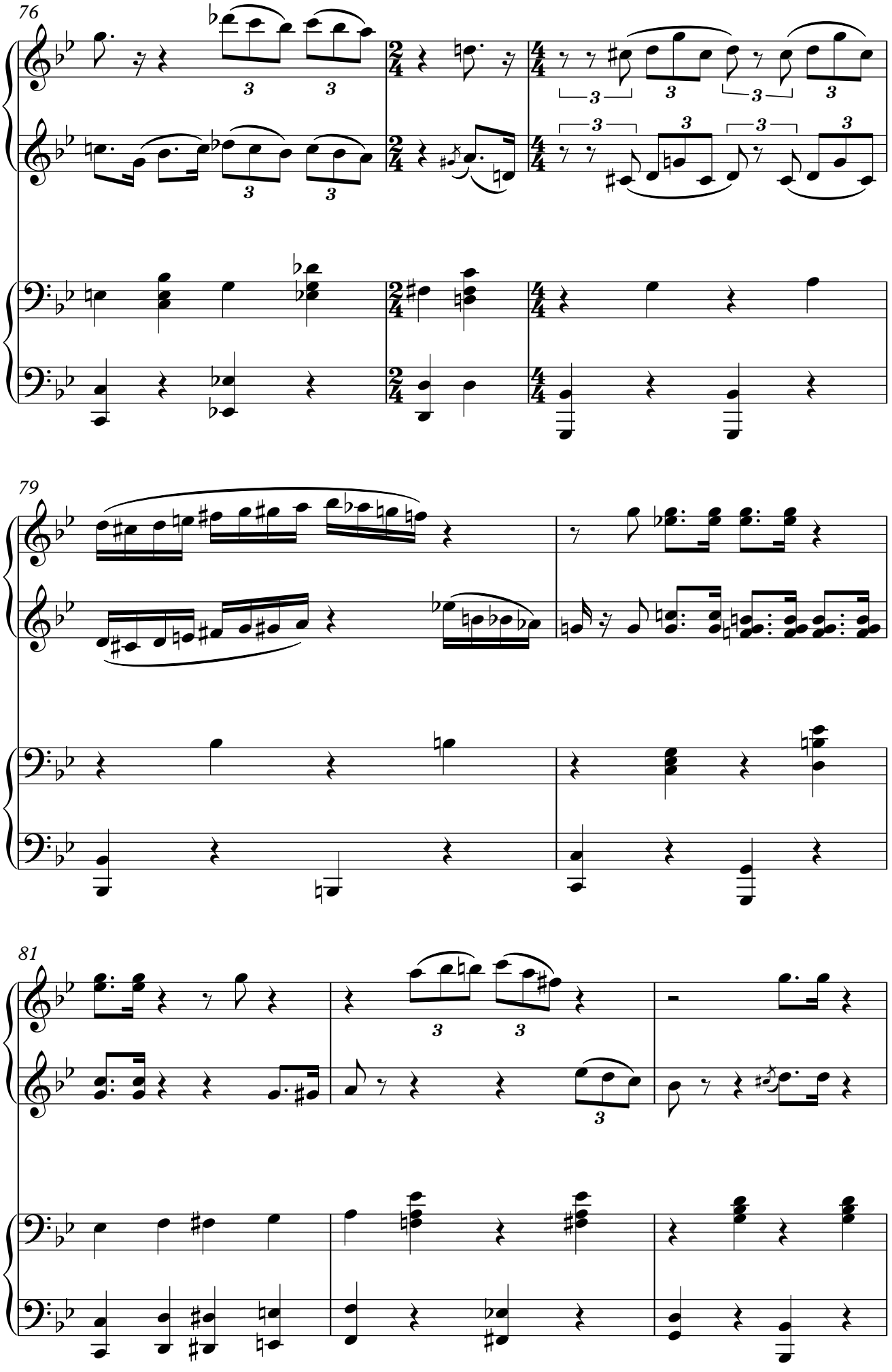
76
79
81

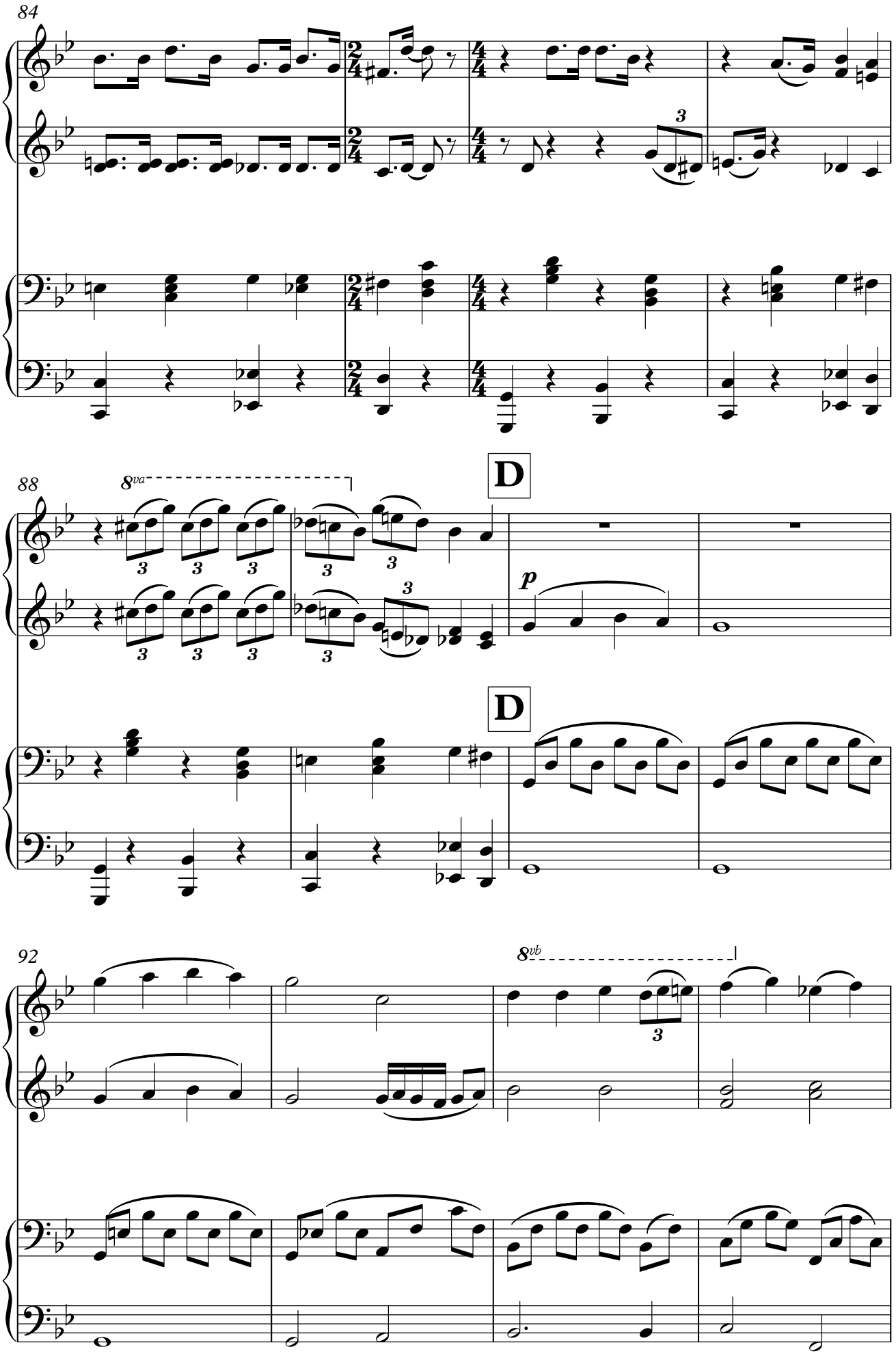
84
88
8va
D
p
D
92
8vb

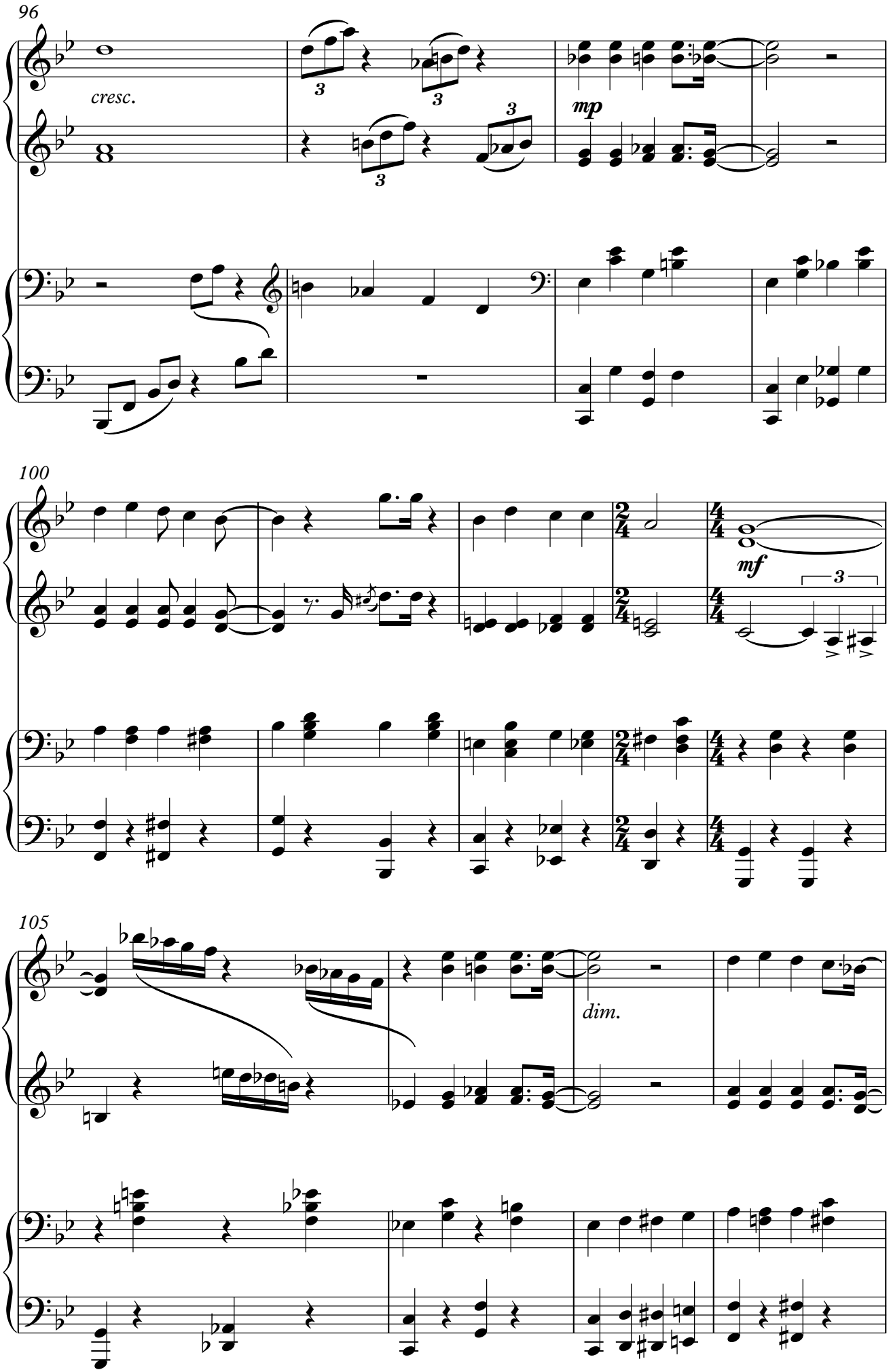
96
cresc.
mp
100
mf
105
dim.

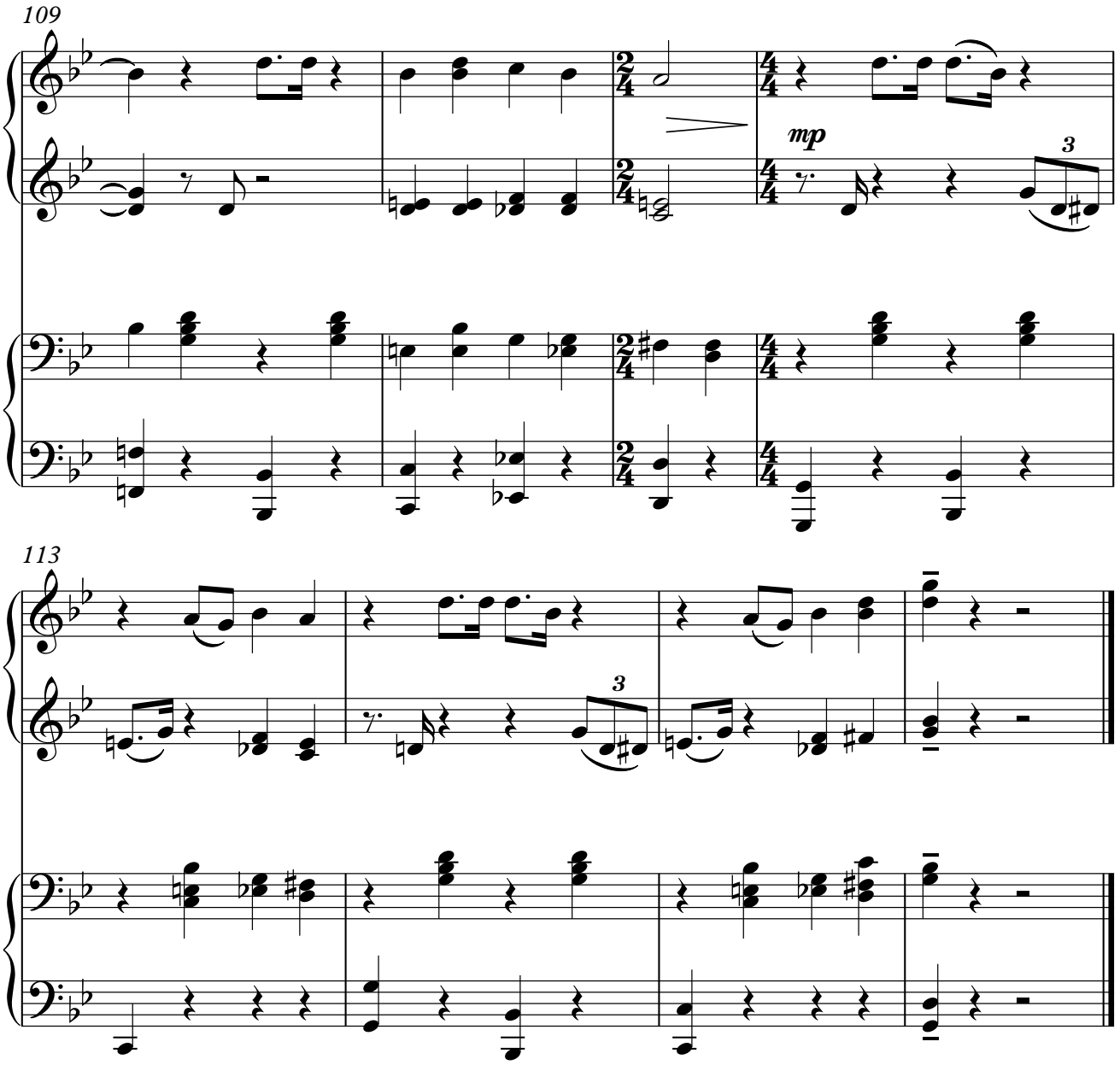
109
mp
3
113
3

Зміст

Від авторів …….. 3

Методичні рекомендації ……..... 3

«Дощик» …….. 5

«На небі місяць, зіроньки сяють» ……. 8

«Якби мені черевички» ……. 11

«Зібралися всі бурлаки» …… 15

«Минає день, минає ніч» ……... 19

Варіації на тему української народної пісні «Ой у гаю, при Дунаю» ……... 25

«Чом ти не прийшов» ……. 37

Зміст ……. 49